

የዮሐንስ ወንጌል

፩ በመጀመሪያው ቃል ነበረ፤ ቃልም በእግዚአብሔር ዘንድ ነበረ፤ ቃልም እግዚአብሔር ነበረ። ፪ ይህ በመጀመሪያው በእግዚአብሔር ዘንድ ነበረ። ፫ ሁሉ በእርሱ ሆነ፤ ከሆነውም እንዳች ሰንኳ ያለ እርሱ አልሆነም። ፬ በእርሱ ሕይወት ነበረች፤ ሕይወትም የሰው ብርሃን ነበረች። ፭ ብርሃንም በጨለማ ይበራል፤ ጨለማም አላሸነፈውም። ፮ ከእግዚአብሔር የተላከ ሰው የሐንስ የሚባል እንደ ሰው ነበረ፤ ፯ ሁሉ በእርሱ በኩል እንዲያምኑ ይህ ስለ ብርሃን ይመሰክር ዘንድ ለምስክር መጣ። ፰ ስለ ብርሃን ሊመሰክር መጣ እንጂ፤ እርሱ ብርሃን አልነበረም። ፱ ለሰው ሁሉ የሚያበራው እውነተኛው ብርሃን ወደ ዓለም ይመጣ ነበር። ፲ በዓለም ነበረ፤ ዓለሙም በእርሱ ሆነ፤ ዓለሙም አላወቀውም። ፲፩ የእርሱ ወደ ሆነው መጣ፤ የገዛ ወገኖቹም አልተቀበሉትም። ፲፪ ለተቀበሉት ሁሉ ግን፤ በሰሙ ለሚያምኑት ለእነርሱ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው፤ ፲፫ እነርሱም ከእግዚአብሔር ተወለዱ እንጂ ከደም ወይም ከሥጋ ፈቃድ ወይም ከወንድ ፈቃድ አልተወለዱም። ፲፬ ቃልም ሥጋ ሆነ፤ ጸጋንና እውነትንም ተመልቶ በእኛ አደረ፤ እንደ ልጅም ከእባቱ ዘንድ እንዳለው ክብር የሆነው ክብሩን አየን። ፲፭ የሐንስ ስለ እርሱ መሰከረ እንዲህም ብሎ ጮኸ። ከእኔ በኋላ የሚመጣው እርሱ ከእኔ በፊት ነበረና ከእኔ ይልቅ የከበረ ሆኖአል፤ ስለ እርሱ ያልሁት ይህ ነበረ። ፲፮ እኛ ሁላችን ከሙላቱ ተቀብለን በጸጋ ላይ ጸጋ ተሰጥቶናልና ሕግ በሙሴ ተሰጥቶ ነበርና፤ ፲፱ ጸጋና እውነት ግን በኢየሱስ ክርስቶስ ሆነ። ፳ መቼም ቢሆን እግዚአብሔርን ያየው እንደ ሰንኳ የለም፤ በእባቱ እቅፍ ያለ እንደ ልጅ እርሱ ተረከው። ፳፱ አይሁድም። አንተ ማን ነህ? ብለው ይጠይቁት ዘንድ ከኢየሩሳሌም ካህናትንና ሌዋውያንን በላኩበት ጊዜ፤ የዮሐንስ ምስክርነት ይህ ነው። ፳፯ መሰከረም አልካደምም፤ እኔ ክርስቶስ አይደለሁም ብሎ መሰከረ። ፳፻ እንኪያስ ማን ነህ? ኤልያስ ነህን? ብለው ጠየቁት። አይደለሁም አለ። ነቢዩ ነህን? አይደለሁም ብሎ መለሰ። ፳፻፲ እንኪያስ። ማን ነህ? ለላኩን መልስ እንድንሰጥ፤ ስለራስህ ምን ትላለህ?

አሉት። ፳፫ እርሱም። ነቢዩ ኢሳይያስ እንዳለ። የጌታን መንገድ አቅኑ ብሎ በምድረ በዳ የሚጮኹ ሰው ድምፅ እኔ ነኝ አለ። ፳፬-፳፭ ዮሐንስ መልሶ። እኔ በውኃ አጠምቃለሁ፤ ዳሩ ግን እናንተ የማታውቁት በመካከላችሁ ቆሞአል፤ ፳፮ እኔ የጨማውን ጠፍር ልፈታ የማይገባኝ፤ ከእኔ በኋላ የሚመጣው ከእኔ ይልቅ የሚከብር ይህ ነው አላቸው። ፳፯ ይህ ነገር ዮሐንስ ያጠምቅበት በነበረው በዮርዳኖስ ማዶ በቢታንያ በቤተ ራባ ሆነ። ፳፱ በነገው ዮሐንስ ኢየሱስን ወደ እርሱ ሲመጣ አይቶ እንዲህ አለ። እነሆ የዓለምን ኃጢአት የሚያሰወግድ የእግዚአብሔር በግ። ፴ እንድ ሰው ከእኔ በኋላ ይመጣል፤ ከእኔም በፊት ነበርና ከእኔ ይልቅ የከበረ ሆኖአል ብዬ ስለ እርሱ ያልሁት ይህ ነው። ፴፩ እኔም አላውቀውም ነበር፤ ዳሩ ግን ለእስራኤል ይገለጥ ዘንድ ስለዚህ በውኃ እያጠመቅሁ እኔ መጣሁ። ፴፪ ዮሐንስም እንዲህ ብሎ መሰከረ። መንፈስ ከሰማይ እንደ ርግብ ሆኖ ሲወርድ አየሁ፤ በእርሱ ላይም ኖረ። ፴፫ እኔም አላውቀውም ነበር፤ ዳሩ ግን በውኃ አጠምቅ ዘንድ የላከኝ እርሱ። መንፈስ ሲወርድበትና ሲኖርበት የምታየው፤ በመንፈስ ቅዱስ የሚያጠምቅ እርሱ ነው አለኝ። ፴፬ እኔም አይቻለሁ እርሱም የእግዚአብሔር ልጅ እንደ ሆነ መሰክራለሁ። ፴፭ በነገው ደግሞ ዮሐንስ ከደቀ መዛሙርቱም ሁለት ቆመው ነበር፤ ፴፮ ኢየሱስም ሲሄድ ተመልክቶ። እነሆ የእግዚአብሔር በግ አለ። ፴፯ ሁለቱም ደቀ መዛሙርት ሲናገር ሰምተው ኢየሱስን ተከተሉት። ፴፰-፵ መጥታችሁ እዩ አላቸው። መጥተው የሚኖርበትን አዩ፤ በዚያም ቀን በእርሱ ዘንድ ዋሉ፤ አሥር ሰዓት ያህል ነበረ። ፵፩ ከዮሐንስ ዘንድ ሰምተው ከተከተሉት ከሁለቱ አንዱ የሰምዎን ጴጥሮስ ወንድም እንድርያስ ነበረ። ፵፪ እርሱ አስቀድሞ የራሱን ወንድም ሰምዎንን አገኘውና። መሢሕን አግኝተናል አለው፤ ትርጓሜውም ክርስቶስ ማለት ነው። ፵፫ ወደ ኢየሱስም አመጣው። ኢየሱስም ተመልክቶ። አንተ የዮና ልጅ ሰምዎን ነህ፤ አንተ ከፋ ትባላለህ አለው፤ ትርጓሜው ጴጥሮስ ማለት ነው። ፵፬ በነገው ኢየሱስ ወደ ገሊላ ሊወጣ ወደደ፤ ፊልጶስንም አገኘና። ተከተለኝ አለው። ፵፭ ፊልጶስም ከእንድርያስና ከጴጥሮስ ከተማ ከቤተ ሳይዳ ነበረ። ፵፮ ፊልጶስ ናትናኤልን አግኝቶ። ሙሴ በሕግ ነቢያትም ስለ እርሱ የጻፉትን የዮሴፍን ልጅ የናዝሬቱን ኢየሱስን አግኝተዋል አለው። ፵፯ ናትናኤልም። ከናዝሬት መልካም ነገር ሊወጣ ይችላልን? አለው። ፊልጶስ። መጥተህ እይ አለው። ፵፰ ኢየሱስ

ናትናኤልን ወደ እርሱ ሲመጣ አይቶ ስለ እርሱ። ተንኰል የሌለበት በእውነት የእስራኤል ሰው እነሆ አለ። ፵፱ ናትናኤልም። ከወዳት ታውቀኛለህ? አለው። ኢየሱስም መልሶ። ፊልጶስ ሳይጠራህ፤ ከበለሰ በታች ሳለህ፤ አየሁህ አለው። ፶ ናትናኤልም መልሶ። መምህር ሆይ፤ አንተ የእግዚአብሔር ልጅ ነህ፤ አንተ የእስራኤል ንጉሥ ነህ አለው። ፶፩ ኢየሱስም መልሶ። ከበለሰ በታች አየሁህ ሰላልሁህ አመንህን? ከዚህ የሚበልጥ ነገር ታያለህ አለው። ፶፪ እውነት እውነት እላችኋለሁ። ሰማይ ሲከፈት የእግዚአብሔርም መላእክት በሰው ልጅ ላይ ሲወጡና ሲወርዱ ታያላችሁ አለው።

፪

፩ በሦስተኛውም ቀን በገሊላ ቃና ስርግ ነበረ፤ የኢየሱስም እናት በዚያ ነበረች፤ ፪ ኢየሱስም ደግሞ ደቀ መዛሙርቱም ወደ ስርጉ ታደሙ። ፫ የወይን ጠጅም ባለቀ ጊዜ የኢየሱስ እናት። የወይን ጠጅ እኮ የላቸውም አላችው። ፬ ኢየሱስም። አንቺ ሴት፤ ከአንቺ ጋር ምን አለኝ? ጊዜዬ ገና አልደረሰም አላት። ፭ እናቱም ለአገልጋዮቹ። የሚላችሁን ሁሉ አድርጉ አለቻቸው። ፮ አይሁድም እንደሚያደርጉት የማንጻጸት ልማድ ስድስት የድንጋይ ጋኖች በዚያ ተቀምጠው ነበር፤ እያንዳንዳቸውም ሁለት ወይም ሦስት እንስራ ይይዙ ነበር። ፯ ኢየሱስም። ጋኖቹን ውኃ ሙሉአቸው አላቸው። እስከ አፋቸውም ሙሉአቸው አላቸው። እስከ አፋቸውም ሞሉአቸው። ፰ አሁን ቀድታችሁ ለአሳዳሪው ሰጡት አላቸው፤ ሰጡትም። ፱ አሳዳሪውም የወይን ጠጅ የሆነውን ውሃ በቀመሰ ጊዜ ከወዳት እንደ መጣ አላወቀም፤ ውኃውን የቀዱት አገልጋዮች ግን ያውቁ ነበር፤ አሳዳሪው ሙሽራውን ጠርቶ። ፲ ሰው ሁሉ አስቀድሞ መልካሙን የወይን ጠጅ ያቀርባል፤ ከሰከሩም በኋላ መናኛውን፤ አንተስ መልካሙን የወይን ጠጅ እስከ አሁን አቆይተሃል አለው። ፲፩ ኢየሱስ ይህን የምልክቶች መጀመሪያ በገሊላ ቃና አደረገ፤ ክብሩንም ገለጠ፤ ደቀ መዛሙርቱም በእርሱ አመኑ። ፲፪ ከዚህ በኋላ ከእናቱና ከወንድሞቹ ከደቀ መዛሙርቱም ጋር ወደ ቅፍርናሆም ወረደ፤ በዚያም ጥቂት ቀን ኖሩ። ፲፫ የአይሁድ ፋሲካም ቀርቦ ነበር፤ ኢየሱስም ወደ ኢየሩሳሌም ወጣ። ፲፬ በመቅደሰም በሪዎችንና በጎችን ርግቦችንም የሚሸጡትን ገንዘብ ለዋጮችንም ተቀምጠው አገኘ፤ ፲፭ የገመድም ጅራፍ

አበጅቶ ሁሉን በጎችንም በሬዎችንም ከመቅደስ አወጣቸው። የለዋጮችንም ገንዘብ አፈሰሰ ገበታዎቻቸውንም ገለበጠ። ፲፮ ርግብ ሻጪዎችንም። ይህን ከዚህ ውሰዱ፤ የአባቴን ቤት የንግድ ቤት አታድርጉት አላቸው። ፲፱ ደቀ መዛሙርቱም። የቤትህ ቅናት ይበላጃል ተብሎ እንደ ተጻፈ አሰቡ። ፳ ስለዚህ አይሁድ መልሰው። ይህን ስለምታደርግ ምን ምልክት ታሳየናለህ? አሉት። ፳፱ ኢየሱስም መልሶ። ይህን ቤተ መቅደስ አፍርሱት። በሦስት ቀንም አነሣዋለሁ አላቸው። ፳፯ ስለዚህ አይሁድ። ይህ ቤተ መቅደስ ከአርባ ስድስት ዓመት ጀምሮ ይሠራ ነበር፤ አንተስ በሦስት ቀን ታነሣዋለህ? አሉት። ፳፻ እርሱ ግን ስለ ሰውነቱ ቤተ መቅደስ ይል ነበር። ፳፻፪ ስለዚህ ከሙታን ከተነሣ በኋላ ደቀ መዛሙርቱ ይህን እንደ ተናገረ አሰቡና መጽሐፍንና ኢየሱስ የተናገረውን ቃል አመኑ። ፳፻፮ በፋሲካ በዓልም በኢየሩሳሌም ሳለ፣ ያደረገውን ምልክት ባዩ ጊዜ ብዙ ሰዎች በሰሙ አመኑ፤

፫

፩ ከፈሪሳውያንም ወገን የአይሁድ አለቃ የሆነ ኒቆዲሞስ የሚባል አንድ ሰው ነበረ፤ እርሱም በሌሊት ወደ ኢየሱስ መጥቶ። ፪ መምህር ሆይ፣ እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ከሆነ በቀር አንተ የምታደርጋቸውን እነዚህን ምልክቶች ሊያደርግ የሚችል የለምና መምህር ሆነህ ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደ መጣህ እናውቃለን አለው። ፫ ኢየሱስም መልሶ። እውነት እውነት አልሃለሁ፣ ሰው ዳግመኛ ካልተወለደ በቀር የእግዚአብሔርን መንግሥት ሊያይ አይችልም አለው። ፬ ኒቆዲሞስም። ሰው ከሽመገለ በኋላ እንዴት ሊወለድ ይችላል? ሁለተኛ ወደ እናቱ ማኅፀን ገብቶ ይወለድ ዘንድ ይችላል? አለው። ፭ ኢየሱስም መለሰ፣ እንዲህ ሲል። እውነት እውነት አልሃለሁ፣ ሰው ከውኃና ከመንፈስ ካልተወለደ በቀር ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ሊገባ አይችልም። ፮ ከሥጋ የተወለደ ሥጋ ነው፣ ከመንፈስም የተወለደ መንፈስ ነው። ፯ ዳግመኛ ልትወለዱ ያስፈልጋችኋል ስላልሁህ አታድንቅ። ፰ ነፋስ ወደሚወደው ይነፍሳል፣ ድምፁንም ትሰማለህ፣ ነገር ግን ከወዴት እንደ መጣ ወዴትም እንዲሄድ አታውቅም፤ ከመንፈስ የተወለደ ሁሉ እንዲሁ ነው። ፱ ኒቆዲሞስ መልሶ። ይህ እንዴት ሊሆን ይችላል? አለው። ፲ ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አለው። አንተ

የእስራኤል መምህር ስትሆን ይህን አታውቅምን? ፲፩ እውነት እውነት አልሃለሁ፤ የምናውቀውን እንናገራለን ያየውንም እንመሰክራለን፤ ምስክራችንንም አትቀበሉትም። ፲፪ ስለ ምድራዊ ነገር በነገርኋችሁ ጊዜ ካላመናችሁ፤ ስለ ሰማያዊ ነገር ብነግራችሁ እንዴት ታምናላችሁ? ፲፫ ከሰማይም ከወረደ በቀር ወደ ሰማይ የወጣ ማንም የለም፤ እርሱም በሰማይ የሚኖረው የሰው ልጅ ነው። ፲፬-፲፭ በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ እግዚአብሔር እንደያ ልጁን እስኪሰጥ ድረስ ዓለሙን እንዲሁ ወደአልና። ፲፮ ዓለም በልጁ እንዲድን ነው እንጂ፤ በዓለም እንዲፈረድ እግዚአብሔር ወደ ዓለም አልላከውምና። ፲፯ በእርሱ በሚያምን አይፈረድበትም፤ በማያምን ግን በእንዲ በእግዚአብሔር ልጅ ስም ስላላመነ አሁን ተፈርዶበታል። ፲፱ ብርሃንም ወደ ዓለም ስለ መጣ ሰዎችም ሥራቸው ክፉ ነበርና ከብርሃን ይልቅ ጨለማን ስለ ወደዱ ፍርዱ ይህ ነው። ፳ ክፉ የሚያደርግ ሁሉ ብርሃንን ይጠላልና፤ ሥራውም እንዳይገለጥ ወደ ብርሃን አይመጣም፤ ፳፩ እውነትን የሚያደርግ ግን ሥራው በእግዚአብሔር ተደርጎ እንደ ሆነ ይገለጥ ዘንድ ወደ ብርሃን ይመጣል። ፳፪ ከዚህ በኋላ ኢየሱስ ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ወደ ይሁዳ አገር መጣ፤ በዚያም ከእነርሱ ጋር ተቀምጦ ያጠምቅ ነበር። ፳፫ ዮሐንስም ደግሞ በሳሌም አቅራቢያ በሄናን በዚያ ብዙ ውኃ ነበርና ያጠምቅ ነበር፤ ፳፬ እየመጡም ይጠመቁ ነበር የሐንስ ገና ወደ ወላኒ አልተጨመረም ነበርና። ፳፭ ስለዚህም በዮሐንስ ደቀ መዛሙርትና በአይሁድ መካከል ስለ ማንጻት ክርክር ሆነ። ፳፮ ወደ ዮሐንስም መጥተው። መምህር ሆይ፤ በዮርዳኖስ ማዶ ከእነተ ጋር የነበረው እንተም የመሰከርህለት፤ እነሆ፤ እርሱ ያጠምቃል ሁሉም ወደ እርሱ ይመጣሉ አሉት። ፳፯ ዮሐንስ መለሰ፤ እንዲህ ሲል። ከሰማይ ካልተሰጠው ሰው እንዳች ሊቀበል አይችልም። ፳፰ እናንተ። እኔ ክርስቶስ አይደለሁም፤ ነገር ግን። ከእርሱ በፊት ተልኬአለሁ እንዳልሁ ራሳችሁ ትመሰክሩልኛላችሁ። ፳፱ ሙሽራይቱ ያላችው እርሱ ሙሽራ ነው፤ ቆሞ የሚሰማው ሚዜው ግን በሙሽራው ድምጽ እጅግ ደስ ይለዋል። እንግዲህ ይህ ደስታዬ ተፈጸመ። ፴ እርሱ ሊልቅ እኔ ግን ላንስ ያስፈልጋል። ፴፩ ከላይ የሚመጣው ከሁሉ በላይ ነው፤ ከምድር የሚሆነው የምድር ነው የምድሩንም ይናገራል። ከሰማይ የሚመጣው ከሁሉ በላይ ነው። ፴፪ ያየውንና

የሰማውንም ይህን ይመስክራል፡ ምስክሩንም የሚቀበለው የለም። ፴፫ ምስክሩን የተቀበለ እግዚአብሔር እውነተኛ እንደ ሆነ አተመ። ፴፬ እግዚአብሔር የላከው የእግዚአብሔርን ቃል ይናገራልና፤ እግዚአብሔር መንፈሱን ሰፍሮ አይሰጥምና። ፴፭ አባት ልጁን ይወዳል ሁሉንም በእጁ ሰጥቶታል። ፴፮ በልጁ የሚያምን የዘላለም ሕይወት አለው፤ በልጁ የማያምን ግን የእግዚአብሔር ቍጣ በእርሱ ላይ ይኖራል እንጂ ሕይወትን አያይም።

፬

፩ እንግዲህ። ኢየሱስ ከዮሐንስ ይልቅ ደቀ መዛሙርት ያደርጋል ያጠምቅማል ማለትን ፈሪሳውያን እንደ ሰሙ ጌታ ባወቀ ጊዜ፣ ፪-፬ በሰማርያም ሊያልፍ ግድ ሆነበት። ፮ ሰለዚህ ያዕቆብ ለልጁ ለዮሴፍ በሰጠው ሰፍራ አጠገብ ወደምትሆን ሲካር ወደምትባል የሰማርያ ከተማ መጣ፤ ፯ በዚያም የያዕቆብ ጉድጓድ ነበረ። ኢየሱስም መንገድ ከመሄድ ደክሞ በጉድጓድ አጠገብ እንዲህ ተቀመጠ፤ ጊዜውም ሰድስት ሰዓት ያህል ነበረ። ፯ ከሰማርያ እንዲት ሴት ውኃ ልትቀዳ መጣች። ኢየሱስም። ውኃ አጠጨኝ አላት፤ ፰ ደቀ መዛሙርቱ ምግብ ለገዙ ወደ ከተማ ሄደው ነበርና። ፱ ሰለዚህ ሳምራዊቲቱ። እንተ የይሁዳ ሰው ስትሆን ሳምራዊት ሴት ከምሆን ከእኔ መጠጥ እንዴት ትለምናለህ? አለችው፤ አይሁድ ከሳምራውያን ጋር አይተባበሩም ነበርና። ፲ ኢየሱስ መልሶ። የእግዚአብሔርን ስጦታና። ውኃ አጠጨኝ የሚልሽ ማን መሆኑን ስታውቅ፣ እንቺ ትለምኚው ነበርሽ የሕይወትም ውኃ ይሰጥሽ ነበር አላት። ፲፩ ሴቲቱ። ጌታ ሆይ፣ መቅጃ የለህም ጉድጓዱም ጥልቅ ነው፤ እንግዲህ የሕይወት ውኃ ከወዴት ታገኛለህ? ፲፪ በእውኑ እንተ ይህን ጉድጓድ ከሰጠን ከአባታችን ከያዕቆብ ትበልጣለህን? ራሱም ልጆቹም ከብቶቹም ከዚህ ጠጥተዋል አለችው። ፲፫ ኢየሱስም መልሶ። ከዚህ ውኃ የሚጠጣ ሁሉ እንደ ገና ይጠማል፤ ፲፬ እኔ ከምሰጠው ውኃ የሚጠጣ ሁሉ ግን ለዘላለም አይጠማም፣ እኔ የምሰጠው ውኃ በእርሱ ውስጥ ለዘላለም ሕይወት የሚፈልቅ የውኃ ምንጭ ይሆናል እንጂ አላት። ፲፭ ሴቲቱ። ጌታ ሆይ፣ እንዳልጠማ ውኃም ልቀዳ ወደዚህ እንዳልመጣ ይህን ውኃ ሰጠኝ አለችው። ፲፮ ኢየሱስም። ሂጂና ባልሽን ጠርተሽ ወደዚህ ነዪ አላት። ፲፯ ሴቲቱ መልሳ። ባል

የለኝም አለኝው። ኢየሱስ። ባል የለኝም በማለትሽ መልካም ተናገርሽ፤ ፲፮ አምስት ባሎች ነበሩሽና፤ አሁን ከአንቺ ጋር ያለው ባልሽ አይደለም፤ በዚህ ስውነት ተናገርሽ አላት። ፲፱ ሴቲቱ። ጌታ ሆይ፤ እንተ ነቢይ እንደ ሆንህ አያለሁ። ፳ አባቶቻችን በዚህ ተራራ ሰገዱ፤ እናንተም። ሰው ሊሰግድበት የሚገባው ሰፍራ በኢየሩሳሌም ነው ትላላችሁ አለኝው። ፳፩ ኢየሱስም እንዲህ አላት። አንቺ ሴት፤ እመኚኝ፤ በዚህ ተራራ ወይም በኢየሩሳሌም ለአብ የማትሰግዱበት ጊዜ ይመጣል። ፳፪ እናንተስ ለማታውቁት ትሰግዳላችሁ፤ እኛ መዳን ከአይሁድ ነውና ለምናውቀው እንሰግዳለን። ፳፫ ነገር ግን በእውነት የሚሰግዱ ለአብ በመንፈስና በእውነት የሚሰግዱበት ጊዜ ይመጣል አሁንም ሆኖአል፤ አብ ሊሰግዱለት እንደ እነዚህ ያሉትን ይሻልና፤ ፳፬ እግዚአብሔር መንፈስ ነው፤ የሚሰግዱለትም በመንፈስና በእውነት ሊሰግዱለት ያስፈልጋቸዋል። ፳፭ ሴቲቱ። ክርስቶስ የሚባል መሲሕ እንዲመጣ አውቃለሁ፤ እርሱ ሲመጣ ሁሉን ይነገረናል አለኝው። ፳፮ ኢየሱስ። የምናገርሽ እኔ እርሱ ነኝ አላት። ፳፯ በዚያም ጊዜ ደቀ መዛሙርቱ መጡና ከሴት ጋር በመነጋገሩ ተደነቁ፤ ነገር ግን። ምን ትፈልገሃለሽ? ወይም። ስለ ምን ትናገራታለህ? ያለ ማንም አልነበረም። ፳፰ ሴቲቱም እንሰራዋን ትታ ወደ ከተማ ሄደች ለሰዎችም። ፳፱ ያደረገሁትን ሁሉ የነገረኝን ሰው ኑና እዩ፤ እንጂ እርሱ ክርስቶስ ይሆንን? አለች። ፴ ከከተማ ወጥተው ወደ እርሱ ይመጡ ነበር። ፴፩ ይህም ሲሆን ሳለ ደቀ መዛሙርቱ። መምህር ሆይ፤ ብላ ብለው ለመኑት። ፴፪ እርሱ ግን። እናንተ የማታውቁት የምበላው መብል ለእኔ አለኝ አላቸው። ፴፫ ስለዚህ ደቀ መዛሙርቱ። የሚበላው እንዳች ሰው አምጥቶለት ይሆንን? ተባባሉ። ፴፬ ኢየሱስም እንዲህ አላቸው። የእኔስ መብል የላከኝን ፈቃድ አደርግ ዘንድ ሥራውንም እፈጽም ዘንድ ነው። ፴፭ እናንተ። ገና አራት ወር ቀርቶአል መከርም ይመጣል ትሉ የለምን? እነሆ እላችኋለሁ። ዓይናችሁን እንሁ አዘመራውም አሁን እንደ ነጣ እርሻውን ተመልከቱ። ፴፮ የሚያጭድ ደመወዝን ይቀበላል፤ የሚዘራና የሚያጭድም አብረው ደስ እንዲላቸው ለዘላለም ሕይወት ፍሬን ይሰበሰባል። ፴፯ አንዱ ይዘራል አንዱም ያጭዳል የሚለው ቃል በዚህ ስውነት ሆኖአልና። ፴፰ እኔም እናንተ ያልደከማችሁበትን ታጭዱ ዘንድ ሰደድኋችሁ፤ ሌሎች ደከሙ እናንተም በድካማቸው ገባችሁ። ፴፱ ሴቲቱም። ያደረገሁትን

ሁሉ ነገረኝ ብላ ስለ መሰከረኝው ቃል ከዚያች ከተማ የሰማርያ ሰዎች ብዙ አመኑበት። ፱ የሰማርያ ሰዎችም ወደ እርሱ በመጡ ጊዜ በእነርሱ ዘንድ እንዲኖር ለመኑት፤ በዚያም ሁለት ቀን ያህል ኖረ። ፳ ስለ ቃሉ ከፊተኞች ይልቅ ብዙ ሰዎች አመኑ፤ ፳፪ ሴቲቱንም። አሁን የምናምን ስለ ቃልሽ አይደለም፤ እኛ ራሳችን ሰምተነዋልና፤ እርሱም በእውነት ክርስቶስ የዓለም መድኃኒት እንደ ሆነ እናውቃለን ይሉአት ነበር። ፳፫ ከሁለቱ ቀኖችም በኋላ ከዚያ ወጥቶ ወደ ገሊላ ሄደ። ፳፬ ነቢይ በገዛ አገሩ እንዳይከበር ኢየሱስ ራሱ መሰክሮአልና። ፳፭ ወደ ገሊላም በመጣ ጊዜ፣ የገሊላ ሰዎች ራሳቸው ደግሞ ለበዓል መጥተው ነበርና በበዓል በኢየሩሳሌም ያደረገውን ሁሉ ስላዩ ተቀበሉት። ፳፮ ኢየሱስም ውኃውን የወይን ጠጅ ወዳደረገባት ወደ ገሊላ ቃና ዳግመኛ መጣ። በቅፍርናሆምም ልጅ የታመመበት ከንጉሥ ቤት አንድ ሹም ነበረ። ፳፯ እርሱም ኢየሱስ ከይሁዳ ወደ ገሊላ እንደ መጣ ሰምቶ ልጁ ለምት ስላለው ወደ እርሱ ሄደ ወርዶም እንዲፈውስለት ለመነው። ፳፰ ስለዚህም ኢየሱስ። ምልክትና ድንቅ ነገር ካላያችሁ ከቶ አታምኑም አለው። ፳፱ ሹሙም። ጌታ ሆይ፣ ብላቴናዬ ሳይሞት ውረድ አለው። ፶ አየሱስም። ሂድ፤ ልጅህ በሕይወት አለ አለው። ሰውዬውም ኢየሱስ የነገረውን ቃል እምኖ ሄደ። ፶፩ እርሱም ሲወርድ ሳለ ባሮቹ ተገናኙትና። ብላቴናህ በሕይወት አለ ብለው ነገሩት። ፶፪ እርሱም በጎ የሆነበትን ሰዓት ጠየቃቸው፤ እነርሱም። ትናንት በሰባት ሰዓት ንዳዱ ለቀቀው አሉት። ፶፫ አባቱም ኢየሱስ። ልጅህ በሕይወት አለ ባለው በዚያ ሰዓት እንደ ሆነ አወቀ፤ እርሱም ከቤተ ሰዎቹ ሁሉ ጋር አመነ። ፶፬ ይህም ደግሞ ኢየሱስ ከይሁዳ ወደ ገሊላ መጥቶ ያደረገው ሁለተኛ ምልክት ነው።

፩

፩ ከዚህ በኋላ የአይሁድ በዓል ነበረ፣ ኢየሱስም ወደ ኢየሩሳሌም ወጣ። ፪ በኢየሩሳሌምም በበጎች በር አጠገብ በዕብራይስጥ ቤተ ሳይዳ የምትባል እንዲት መጠመቂያ ነበረች፤ እምስትም መመላለሻ ነበረባት። ፫ በእነዚህ ውስጥ የውኃውን መንቀሳቀስ እየጠበቁ በሽተኞችና ዕውሮች እንካሶችም ሰውነታቸውም የሰለለ ብዙ ሕዝብ ይተኙ ነበር። ፬ አንዳንድ ጊዜ የጌታ መልአክ ወደ መጠመቂያይቱ ወርዶ ውኃውን ያናውጥ ነበርና፤ እንግዲህ ከውኃው መናወጥ በኋላ በመጀመሪያ የገባ

ከማናቸው ካለበት ደዌ ጤናማ ይሆን ነበር። ፩ በዚያም ከሠላሳ ሰምንት ዓመት ጀምሮ የታመመ እንደ ሰው ነበረ፤ ፪ ኢየሱስ ይህን ሰው ተኝቶ ባየ ጊዜ፣ እስከ አሁን ብዙ ዘመን እንዲሁ እንደ ነበረ አውቆ። ልትድን ትወዳለህን? አለው። ፫ ድውዩም። ጌታ ሆይ፣ ውኃው በተናወጠ ጊዜ በመጠመቂያይቱ ውስጥ የሚያኖረኝ ሰው የለኝም ነገር ግን እኔ ሰመጣ ሳለሁ ሌላው ቀድሞኝ ይወርዳል ብሎ መለሰለት። ፬ ኢየሱስ። ተነሣና አልጋህን ተሸክመህ ሂድ አለው። ፭ ወዲያውም ሰውዬው ዳነ አልጋውንም ተሸክሞ ሄደ። ፮ ያም ቀን ሰንበት ነበረ። ሰለዚህ አይሁድ የተፈወሰውን ሰው። ሰንበት ነው አልጋህንም ልትሸክም አልተፈቀደህም አሉት። ፯ እርሱ ግን። ያዳነኝ ያ ሰው። አልጋህን ተሸክመህ ሂድ አለኝ ብሎ መለሰላቸው። ፲፪ እነርሱም። አልጋህን ተሸክመህ ሂድ ያለህ ሰው ማን ነው? ብለው ጠየቁት። ፲፫ ዳሩ ግን በዚያ ሰፍራ ሕዝብ ስለ ነበሩ ኢየሱስ ፈቀቅ ብሎ ነበርና የተፈወሰው ሰው ማን እንደ ሆነ አላወቀም። ፲፬ ከዚህ በኋላ ኢየሱስ በመቅደስ አገኘውና። እነሆ፣ ድነሃል፤ ከዚህ የሚብስ እንዲይደርሱብህ ወደ ፊት ኃጢአት አትሥራ አለው። ፲፭ ሰውዬው ሄደ ያዳነው ኢየሱስ እንደ ሆነ ለአይሁድ ነገረ። ፲፮ ስለዚህም በሰንበት ይህን ሰላደረገ አይሁድ ኢየሱስን ያሳድዱት ነበር ለገድሉትም ይፈልጉ ነበር። ፲፯ ኢየሱስ ግን። አባቴ እስከ ዛሬ ይሠራል እኔም ደግሞ እሠራለሁ ብሎ መለሰላቸው። ፲፰ እንግዲህ ሰንበትን ስለ ሻረ ብቻ አይደለም፣ ነገር ግን ደግሞ ራሱን ከእግዚአብሔር ጋር አስተካክሎ። እግዚአብሔር አባቴ ነው ሰላለ፣ ስለዚህ አይሁድ ለገድሉት አብዝተው ይፈልጉት ነበር። ፲፱ ስለዚህ ኢየሱስ መለሰ እንዲህም አላቸው። እውነት እውነት እላችኋለሁ፣ አብ ሲያደርግ ያየውን ነው እንጂ ወልድ ከራሱ ሊያደርግ ምንም አይችልም፤ ያ የሚያደርገውን ሁሉ ወልድ ደግሞ ይህን እንዲሁ ያደርጋልና። ፳፩ አብ ወልድን ይወዳልና፣ የሚያደርገውንም ሁሉ ያሳየዋል፤ እናንተም ትደነቁ ዘንድ ከዚህ የሚበልጥ ሥራ ያሳየዋል። ፳፮ አብ ሙታንን እንደሚያነሣ ሕይወትም እንደሚሰጣቸው፣ እንዲሁ ወልድ ደግሞ ለሚወዳቸው ሕይወትን ይሰጣቸዋል። ፳፪-፳፬ እውነት እውነት እላችኋለሁ፣ ቃሌን የሚሰማ የላከኝንም የሚያምን የዘላለም ሕይወት አለው፣ ከሞትም ወደ ሕይወት ተሻገረ እንጂ ወደ ፍርድ አይመጣም። ፳፮ እውነት እውነት እላችኋለሁ፣ ሙታን የእግዚአብሔርን ልጅ ድምፅ የሚሰጡበት

ሰዓት ይመጣል እርሱም አሁን ነው፤ የሚሰሙትም በሕይወት ይኖራሉ። ፳፮ ኣብ በራሱ ሕይወት እንዳለው እንዲሁ ደግሞ ለወልድ በራሱ ሕይወት እንዲኖረው ሰጥቶታልና። ፳፯ የሰው ልጅም ስለ ሆነ ይፈርድ ዘንድ ሥልጣን ሰጠው። ፳፰-፴ እኔ ከራሴ እንዳች ላደርግ አይቻለኝም፤ እንደ ሰማሁ እፈርዳለሁ ፍርዳም ቅን ነው። የላከኝን ፈቃድ እንጂ ፈቃዴን አልሻምና። ፴ እኔ ስለ እኔ ስለ ራሴ ብመሰክር ምስክራጵ እውነት አይደለም፤ ፴፩ ስለ እኔ የሚመሰክር ሌላ ነው። እርሱም ስለ እኔ የሚመሰክረው ምስክር እውነት እንደ ሆነ አውቃለሁ። ፴፪ እናንተ ወደ ዮሐንስ ልካችኋል እርሱም ለእውነት መሰክሮአል። ፴፫ እኔ ግን ከሰው ምስክር አልቀበልም። እናንተ እንድትድኑ ይህን እላለሁ እንጂ። ፴፬ እርሱ የሚነድና የሚያበራ መብራት ነበረ፤ እናንተም ጥቂት ዘመን በብርሃኑ ደስ ለላችሁ ወደዳችሁ። ፴፭ እኔ ግን ከዮሐንስ ምስክር የሚበልጥ ምስክር አለኝ፤ ኣብ ልፈጽመው የሰጠኝ ሥራ፤ ይህ የማደርገው ሥራ፤ ኣብ እንደ ላከኝ ስለ እኔ ይመሰክራልና። ፴፮ የላከኝ ኣብም እርሱ ስለ እኔ መሰክሮአል። ድምፁን ከቶ አልሰማችሁም፤ መልኩንም አላያችሁም፤ ፴፯ እርሱም የላከውን እናንተ አታምኑምና በእናንተ ዘንድ የሚኖር ቃሉ የላችሁም። ፴፱ እናንተ በመጻሕፍት የዘላለም ሕይወት እንዳላችሁ ይመሰላችኋልና እነርሱን ትመረምራላችሁ፤ እነርሱም ስለ እኔ የሚመሰክሩ ናቸው፤ ፵ ነገር ግን ሕይወት እንዲሆንላችሁ ወደ እኔ ልትመጡ አትወዱም። ፵፩-፵፫ እኔ በእባቴ ስም መጥቻለሁ አልተቀበላችሁኝምም፤ ሌላው በራሱ ስም ቢመጣ እርሱን ትቀበሉታላችሁ። ፵፬ እናንተ እርሱ በርሳችሁ ክብር የምትቀባበሉ ከእንዲም ከእግዚአብሔር ያለውን ክብር የማትፈልጉ፤ እንዴት ልታምኑ ትችላላችሁ? ፵፭ እኔ በኣብ ዘንድ የምከሳችሁ አይምሰላችሁ፤ የሚከሳችሁ አለ፤ እርሱም ተስፋ የምታደርጉት ሙሴ ነው። ፵፮ ሙሴንስ ብታምኑት እኔን ባመናችሁ ነበር፤ እርሱ ስለ እኔ ጽፎአልና። ፵፯ መጻሕፍትን ካላመናችሁ ግን ቃሌን እንዴት ታምናላችሁ?

፮

፩ ከዚህ በኋላ ኢየሱስ ወደ ገሊላ ባሕር ማዶ ተሻገረ፤ እርሱም የጥብርያደስ ባሕር ነው። ፪ በበሽተኞችም ያደረገውን ምልክቶች ስላዩ ብዙ ሕዝብ ተከተሉት። ፫ ኢየሱስም ወደ ተራራ ወጣና በዚያ ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ተቀመጠ። ፬ የእይሁድ

በዓልም ፋሲካ ቀርቦ ነበር። ፮ ኢየሱስም ዓይኖቹን አንሥቶ ብዙ ሕዝብ ወደ እርሱ ሲመጣ አየና ፊልጶስን። እነዚህ እንዲበሉ እንጀራ ከወዳት እንገዛለን? አለው። ፯ ራሱ ሊያደርግ ያለውን ያውቅ ነበርና ሊፈትነው ይህን ተናገረ። ፯ ፊልጶስ። እያንዳንዳቸው ትንሽ ትንሽ እንኳ እንዲቀበሉ የሁለት መቶ ዲናር እንጀራ አይበቃቸውም ብሎ መለሰለት። ፱ ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ የሰምዖን ጴጥሮስ ወንድም እንድርያሰ። ፱ አምሰት የገብሰ እንጀራና ሁለት ዓሣ የያዘ ብላቴና በዚህ አለ፤ ነገር ግን እነዚህን ለሚያህሉ ሰዎች ይህ ምን ይሆናል? አለው። ፲ ኢየሱስም። ሰዎቹን እንዲቀመጡ አድርጉ አለ። በዚያም ሰፍራ ብዙ ሣር ነበረበት። ወንዶችም ተቀመጡ ቊጥራቸውም አምሰት ሺህ የሚያህል ነበር። ፲፩ ኢየሱስም እንጀራውን ያዘ፣ አመስግኖም ለደቀ መዛሙርቱ ሰጠ፤ ደቀ መዛሙርቱም ለተቀመጡት ሰዎች ሰጡአቸው እንዲሁም ከዓሣው በፈለጉት መጠን። ፲፪ ከጠገቡም በኋላ ደቀ መዛሙርቱን። አንድ ሰንኳ እንዳይጠፋ የተረፈውን ቊጥራራሽ አከማቹ አላቸው። ፲፫ ስለዚህ አከማቹ፣ ከበሉትም ከአምሰቱ የገብሰ እንጀራ የተረፈውን ቊጥራራሽ አሥራ ሁለት መሶብ ሞሉ። ፲፬ ከዚህ የተነሣ ሰዎቹ ኢየሱስ ያደረገውን ምልክት ባዩ ጊዜ። ይህ በእውነት ወደ ዓለም የሚመጣው ነቢይ ነው አሉ። ፲፭ በዚህም ምክንያት ኢየሱስ ያነገሡት ዘንድ ሊመጡና ሊነጥቁት እንዳላቸው አውቆ ደግሞ ወደ ተራራ ብቻውን ፈቀቅ አለ። ፲፮ በመሸም ጊዜ ደቀ መዛሙርቱ ወደ ባሕር ወረዱ። ፲፯ በታንኳም ገብተው በባሕር ማዶ ወደ ቅፍርናሆም ይመጡ ነበር። አሁንም ጨልም ነበር፤ ኢየሱስም ገና ወደ እነርሱ አልመጣም ነበር፤ ፲፰ ብርቱ ነፋስም ስለ ነፈሰ ባሕሩ ተናወጠ። ፲፱ ሆኖ አምሰት ወይም ሠላሳ ምዕራፍ ከቀዘፉ በኋላም፣ ኢየሱስ በባሕር ላይ እየሄደ ወደ ታንኳይቱ ሲቀርብ አይተው ፈሩ። ፳ እርሱ ግን። እኔ ነኝ፤ አትፍሩ አላቸው። ፳፩ ስለዚህ በታንኳይቱ ሊቀበሉት ወደዲ፤ ወዲያውም ታንኳይቱ ወደሚሄዱበት ምድር ደረሰች። ፳፪ በነገው በባሕር ማዶ ቆመው የነበሩ ሕዝቡ ከአንዲት ጀልባ በቀር በዚያ ሌላ ጀልባ እንዳልነበረች፣ ደቀ መዛሙርቱም ለብቻቸው እንደ ሄዱ እንጂ ኢየሱስ ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ወደ ታንኳይቱ እንዳልገባ አዩ፤ ፳፫ ዳሩ ግን ሌሎች ጀልባዎች ጌታ የባረከውን እንጀራ ወደ በሉበት ሰፍራ አጠገብ ከጥብርያዶስ መጡ። ፳፬ ሕዝቡም ኢየሱስ ወይም ደቀ መዛሙርቱ በዚያ

እንዳልነበሩ ባዩ ጊዜ፣ ራሳቸው በጀልባዎቹ ገብተው ኢየሱስን እየፈለጉ ወደ ቅፍርናሆም መጡ። ፳፭ በባሕር ማደም ሲያገኙት። መምህር ሆይ፣ ወደዚህ መቼ መጣህ? አሉት። ፳፮ ኢየሱስም መልሶ። እውነት እውነት እላችኋለሁ። የምትፈልጉኝ እንጀራን ስለ በላችሁና ስለ ጠገባችሁ ነው እንጂ ምልክቶችን ስላያችሁ አይደለም። ፳፯ ለሚጠፋ መብል አትሥሩ፤ ነገር ግን ለዘላለም ሕይወት ለሚኖር መብል የሰው ልጅ ለሚሰጣችሁ ሥሩ፤ እርሱን እግዚአብሔር አብ አትሞታልና። ፳፰ እንግዲህ። የእግዚአብሔርን ሥራ እንድንሠራ ምን እናድርግ? አሉት። ፳፱ ኢየሱስ መልሶ። ይህ የእግዚአብሔር ሥራ እርሱ በላከው እንድታምኑ ነው አላቸው። ፴ እንግዲህ። እንኪያ አይተን እንድናምንህ አንተ ምን ምልክት ታደርጋለህ? ምንሰ ትሠራለህ? ፴፩ ይበሉ ዘንድ ከሰማይ እንጀራ ሰጣቸው ተብሎ እንደ ተጻፈ አባቶቻችን በምድረ በዳ መና በሉ አሉት። ፴፪ ኢየሱስም። እውነት እውነት እላችኋለሁ። እውነተኛ እንጀራ ከሰማይ የሚሰጣችሁ አባቴ ነው እንጂ ከሰማይ እንጀራ የሰጣችሁ ሙሴ አይደለም፤ ፴፫ የእግዚአብሔር እንጀራ ከሰማይ የሚወርድ ለዓለምም ሕይወትን የሚሰጥ ነውና አላቸው። ፴፬ ስለዚህ። ጌታ ሆይ፣ ይህን እንጀራ ዘወትር ሰጠን አሉት። ፴፭ ኢየሱስም እንዲህ አላቸው። የሕይወት እንጀራ እኔ ነኝ፤ ወደ እኔ የሚመጣ ከቶ አይራብም በእኔ የሚያምንም ሁልጊዜ ከቶ አይጠማም። ፴፮ ነገር ግን አይታችሁኝ እንዳላመናችሁ አልጓችሁ። ፴፯ አብ የሚሰጠኝ ሁሉ ወደ እኔ ይመጣል፣ ወደ እኔም የሚመጣውን ከቶ ወደ ውጭ አላወጣውም፤ ፴፰ ፈቃዴን ለማድረግ አይደለም እንጂ የላከኝን ፈቃድ ለማድረግ ከሰማይ ወርጃለሁና። ፴፱ ከሰጠኝም ሁሉ እንድን ሰንኳ እንዳላጠፋ በመጨረሻው ቀን እንዳሰነሣው እንጂ የላከኝ የአብ ፈቃድ ይህ ነው። ፵ ልጅንም አይቶ በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወትን እንዲያገኝ የአባቴ ፈቃድ ይህ ነው። እኔም በመጨረሻው ቀን አስነሣዋለሁ። ፵፩ እንግዲህ አይሁድ። ከሰማይ የወረደ እንጀራ እኔ ነኝ ስላለ ስለ እርሱ እንጉራጌሩና። ፵፪ አባቴንና እናቱን የምናውቃቸው ይህ የዮሴፍ ልጅ ኢየሱስ አይደለምን? እንግዲህ። ከሰማይ ወርጃለሁ እንዴት ይላል? አሉ። ፵፫ ኢየሱስ መለሰ አላቸውም። እርሰ በርሳችሁ አታንጉራጉሩ። ፵፬ የላከኝ አብ ከሳበው በቀር ወደ እኔ ሊመጣ የሚችል የለም፣ እኔም በመጨረሻው ቀን አስነሣዋለሁ።

፵፭ ሁሉም ከእግዚአብሔር የተማሩ ሆናሉ ተብሎ በነቢያት ተጽፎአል፤ እንግዲህ ከአብ የሰማ የተማረም ሁሉ ወደ እኔ ይመጣል። ፵፮ አብን ያየ ማንም የለም፤ ከእግዚአብሔር ከሆነ በቀር፤ እርሱ አብን አይቶአል። ፵፯ እውነት እውነት እላችኋለሁ በእኔ የሚያምን የዘላለም ሕይወት አለው። ፵፰ የሕይወት እንጀራ እኔ ነኝ። ፵፱ አባቶቻችሁ በምድረ በዳ መና በሉ ሞቱም፤ ፶ ሰው ከእርሱ በልቶ እንዲያሞት ከሰማይ አሁን የወረደ እንጀራ ይህ ነው። ፶፩ ከሰማይ የወረደ ሕያው እንጀራ እኔ ነኝ፤ ሰው ከዚህ እንጀራ ቢበላ ለዘላለም ይኖራል፤ እኔም ስለ ዓለም ሕይወት የምሰጠው እንጀራ ሥጋዬ ነው። ፶፪ እንግዲህ አይሁድ። ይህ ሰው ሥጋውን ልንበላ ይሰጠን ዘንድ እንዴት ይችላል? ብለው እርስ በርሳቸው ተከራከሩ። ፶፫ ስለዚህ ኢየሱስ እንዲህ አላቸው። እውነት እውነት እላችኋለሁ። የሰውን ልጅ ሥጋ ካልበላችሁ ደሙንም ካልጠጣችሁ በራሳችሁ ሕይወት የላችሁም። ፶፬ ሥጋዬን የሚበላ ደሜንም የሚጠጣ የዘላለም ሕይወት አለው፤ እኔም በመጨረሻው ቀን አስነሣዋለሁ። ፶፭ ሥጋዬ እውነተኛ መብል ደሜም እውነተኛ መጠጥ ነውና። ፶፮ ሥጋዬን የሚበላ ደሜንም የሚጠጣ በእኔ ይኖራል እኔም በእርሱ እኖራለሁ። ፶፯ ሕያው አብ እንደ ላከኝ እኔም ከአብ የተነሣ ሕያው እንደምሆን፤ እንዲሁ የሚበላኝ ደግሞ ከእኔ የተነሣ ሕያው ይሆናል። ፶፰ ከሰማይ የወረደ እንጀራ ይህ ነው፤ አባቶቻችሁ መና በልተው እንደ ሞቱ አይደለም፤ ይህን እንጀራ የሚበላ ለዘላለም ይኖራል ፶፱ በቅፍርናሆም ሲያስተምር ይህን በምኲራብ አለ። ፷ ከደቀ መዛሙርቱም ብዙዎች በሰሙ ጊዜ። ይህ የሚያስጨንቅ ንግግር ነው፤ ማን ሊሰማው ይችላል? አሉ። ፷፩ ኢየሱስ ግን ደቀ መዛሙርቱ ስለዚህ እንዳንገራገራ በልቡ አውቆ አላቸው። ይህ ያስናክላችኋልን? ፷፪ እንግዲህ የሰው ልጅ አስቀድሞ ወደ ነበረበት ሲወጣ ብታዩ እንዴት ይሆናል? ፷፫ ሕይወትን የሚሰጥ መንፈስ ነው፤ ሥጋ ምንም አይጠቅምም፤ እኔ የነገርኋችሁ ቃል መንፈስ ነው ሕይወትም ነው። ፷፬ ነገር ግን ከእናንተ የማያምኑ አሉ። ኢየሱስ የማያምኑት እነማን እንደ ሆኑ አሳልፎ የሚሰጠውም ማን እንደ ሆነ ከመጀመሪያ ያውቅ ነበርና። ፷፭ ደግሞ። ስለዚህ አልኋችሁ። ከአብ የተሰጠው ካልሆነ ወደ እኔ ሊመጣ የሚችል የለም አለ። ፷፮ ከዚህም የተነሣ ከደቀ መዛሙርቱ ብዙዎች ወደ ኋላ ተመለሱ፤ ወደ ፊትም ከእርሱ ጋር አልሄዱም። ፷፯ ኢየሱስም ለአሥራ ሁለቱ። እናንተ ደግሞ

ልትሄዱ ትወዳላችሁን? አለ። ፳፯ ሰምዎን ጴጥሮስ። ጌታ ሆይ፡ ወደ ማን እንሄዳለን? አንተ የዘላለም ሕይወት ቃል አለህ፤ ፳፱ እኛስ አንተ ክርስቶስ የሕያው የእግዚአብሔር ልጅ እንደ ሆንህ አምነናል አውቀናልም ብሎ መለሰለት። ፳፻ አየሱስም። እኔ እናንተን አሥራ ሁለታችሁን የመረጥኋችሁ አይደለምን? ከእናንተም አንዱ ዲያብሎስ ነው ብሎ መለሰላቸው። ፷፩ ስለ ሰምዎንም ልጅ ስለ አስቆርቼ ይሁዳ ተናገረ፤ ከአሥራ ሁለቱ አንዱ የሆነ እርሱ አሳልፎ ይሰጠው ዘንድ አለውና።

፯

፮ ከዚህም በኋላ አየሱስ አይሁድ ለገድሎት ይፈልጉ ስለ ነበር በይሁዳ ሊመላለስ አይወድም ነበርና በገሊላ ይመላለስ ነበር። ፯ የአይሁድም የደስ በዓል ቀርቦ ነበር። ፫ እንግዲህ ወንድሞቼ። ደቀ መዛሙርትህ ደግሞ የምታደርገውን ሥራ እንዲያዩ ከዚህ ተነሣና ወደ ይሁዳ ሂድ፤ ፱ ራሱ ለገለጥ እየፈለገ በሰውር የሚሠራ የለምና። እነዚህን ብታደርግ ራስህን ለዓለም ግለጥ አሉት። ፳ ወንድሞቼ ሰንኳ አላመኑበትም ነበርና። ፳፮ አየሱስም እንዲህ አላቸው። ጊዜዬ ገና አልደረሰም፣ ጊዜያችሁ ግን ዘወትር የተወቸ ነው። ፳፯ ዓለም እናንተን ሊጠላ አይቻለውም፤ እኔ ግን ሥራው ክፉ መሆኑን እመስክርበታለሁና እኔን ይጠላኛል። ፳፰ እናንተ ወደዚህ በዓል ውጡ፤ እኔስ ጊዜዬ ገና ስላልተፈጸመ ወደዚህ በዓል ገና አልወጣም። ፳፱ ይህንም አላቸውና በገሊላ ቀረ። ፫ ወንድሞቼ ግን ወደ በዓሉ ከወጡ በኋላ በዚያን ጊዜ እርሱ ደግሞ በግልጥ ሳይሆን ተሰውሮ ወጣ። ፲፭ አይሁድም። እርሱ ወዳት ነው? እያሉ በበዓሉ ይፈልጉት ነበር። ፲፮ በሕዝብም መካከል ስለ እርሱ ብዙ ማንጐራጐር ነበረ፤ እንደንዲሁም። ደግ ሰው ነው፤ ሌሎች ግን። አይደለም፣ ሕዝቡን ግን ያስታል ይሉ ነበር። ፲፫ ዳሩ ግን አይሁድን ስለ ፈሩ ማንም ስለ እርሱ በግልጥ አይናገርም ነበር። ፲፬ አሁንም በበዓሉ እኩሌታ አየሱስ ወደ መቅደስ ወጥቶ ያስተምር ነበር። ፲፯ አይሁድም። ይህ ሰው ሳይማር መጻሕፍትን እንዴት ያውቃል? ብለው ይደነቁ ነበር። ፲፰ ስለዚህ አየሱስ መለሰ እንዲህም አላቸው። ትምህርቱስ ከላከኝ ነው እንጂ ከእኔ አይደለም፤ ፲፱ ፈቃዱን ሊያደርግ የሚወድ ቢኖር፣ እርሱ ይህ ትምህርት ከእግዚአብሔር ቢሆን ወይም እኔ ከራሴ የምናገር ብሆን ያውቃል። ፲፯ ከራሱ የሚናገር የራሱን ክብር ይፈልጋል፤

የላከውን ክብር የሚፈልግ ግን እርሱ እውነተኛ ነው በእርሱም ዓመፀ የለበትም። ፲፱ ሙሴ ሕግን አልሰጣችሁምን? ከእናንተ ግን ሕግን የሚያደርግ አንድ ሰንኳ የለም። ልትገድሉኝ ስለ ምን ትፈልጋላችሁ? ፳ ሕዝቡ መለሱና። ጋኔን አለብህ፤ ማን ለገድልህ ይፈልጋል? አሉት። ፳፩ ኢየሱስ መለሰ አላቸውም። አንድ ሥራ አደረግሁ ሁላችሁም ታደንቃላችሁ። ፳፪ ሰለዚህ ሙሴ መገረዝን ሰጣችሁ፤ ከአባቶችም ነው እንጂ ከሙሴ አይደለም፤ በሰንበትም ሰውን ትገርዛላችሁ። ፳፫ የሙሴ ሕግ እንዳይሻር ሰው በሰንበት መገረዝን የሚቀበል ከሆነሰ ሰውን ሁለንተናውን በሰንበት ጤናማ ሰላደረግሁ ትቁጡኛላችሁን? ፳፬ ቅን ፍርድ ፍረዱ እንጂ በመልክ እትፍረዱ። ፳፭ እንግዲህ ከኢየሩሳሌም ሰዎች አንዳንዶቹ እንዲህ አሉ። ለገድሉት የሚፈልጉት ይህ አይደለምን? ፳፮ እነሆም፡ በግልጥ ይናገራል አንዳችም አይሉትም። አለቆቹ ይህ ሰው በእውነት ክርስቶስ እንደ ሆነ በእውነት አወቁን? ፳፯ ነገር ግን ይህን ከወዳት እንደ ሆነ አውቀናል፤ ክርስቶስ ሲመጣ ግን ከወዳት እንደ ሆነ ማንም አያውቅም። ፳፰ እንግዲህ ኢየሱስ በመቅደስ ሲያስተምር። እኔንም ታውቁኛላችሁ ከወዳትም እንደ ሆነሁ ታውቃላችሁ፤ እኔም በራሴ አልመጣሁም ነገር ግን እናንተ የማታውቁት የላከኝ እውነተኛ ነው፤ ፳፱ እኔ ግን ከእርሱ ዘንድ ነኝ እርሱም ልኮኛልና አውቀዋለሁ ብሎ ጮኸ። ፴ ሰለዚህ ሊይዙት ይፈልጉ ነበር፤ ነገር ግን ጊዜው ገና ስላልደረሰ ማንም እጅን አልጫነበትም። ፴፩ ከሕዝቡ ግን ብዙዎች አመኑበትና። ክርስቶስ በመጣ ጊዜ ይህ ካደረጋቸው ምልክቶች ይልቅ ያደርጋልን? አሉ። ፴፪ ፈሪሳውያንም ሕዝቡ ስለ እርሱ እንደዚህ ሲያንገራጉሩ ሰሙ፤ የካህናት አለቆችም ፈሪሳውያንም ሊይዙት ሎሌዎችን ላኩ። ፴፫ ኢየሱስም። ገና ጥቂት ጊዜ ከእናንተ ጋር እቆያለሁ ወደ ላከኝም እሄዳለሁ። ፴፬ ትፈልጉኛላችሁ አታገኙኝምም፤ እኔም ወዳለሁበት እናንተ ልትመጡ አትችሉም አለ። ፴፭ እንግዲህ አይሁድ። እኛ እንዳናገኘው ይህ ወዳት ይሄድ ዘንድ አለው? በግሪክ ሰዎች መካከል ተበትነው ወደሚኖሩት ሊሄድና የግሪክን ሰዎች ሊያስተምር አለውን? ፴፮ እርሱ። ትፈልጉኛላችሁ አታገኙኝምም እኔም ወዳለሁበት እናንተ ልትመጡ አትችሉም የሚለው ይህ ቃል ምንድር ነው? ብለው እርስ በርሳቸው ተነጋገሩ። ፴፯ ከበዓሉም በታላቁ በኋለኛው ቀን ኢየሱስ ቆሞ። ማንም የተጠማ ቢኖር ወደ እኔ ይምጣና ይጠጣ። ፴፰ በእኔ የሚያምን መጽሐፍ እንዳለ፡ የሕይወት ውኃ ወንዝ ከሆዱ

ይፈልቃል ብሎ ጮኸ። ፴፱ ይህን ግን በእርሱ የሚያምኑ ለቀበሉት ሰላላቸው ስለ መንፈስ ተናገረ፤ ኢየሱስ ገና ሰላልከበረ መንፈስ ገና አልወረደም ነበርና። ፵ ስለዚህ ከሕዝቡ አያሌ ሰዎች ይህን ቃል ሲሰሙ። ይህ በእውነት ነቢዩ ነው አሉ፤ ፵፩ ሌሎች። ይህ ክርስቶስ ነው አሉ፤ ሌሎች ግን። ክርስቶስ በእውነት ከገሊላ ይመጣልን? ፵፪ ክርስቶስ ከዳዊት ዘር ዳዊትም ከነበረባት መንደር ከቤተ ልሔም እንዲመጣ መጽሐፍ አላለምን? አሉ። ፵፫ እንግዲህ ከእርሱ የተነሣ በሕዝቡ መካከል መለያየት ሆነ፤ ፵፬ ከእነርሱም እንዳንዶቹ ሊይዙት ወደዱ ነገር ግን እጅን ማንም አልጫነበትም። ፵፭ ሎሌዎቹም ወደ ካህናት አለቆችና ወደ ፈሪሳውያን መጡ፤ እነዚያም። ያላመጣችሁት ስለ ምን ነው? አሉአቸው። ፵፮ ሎሌዎቹ። እንደዚህ ሰው ማንም እንዲሁ ከቶ አልተናገረም ብለው መለሱ። ፵፯ እንግዲህ ፈሪሳውያን። እናንተ ደግሞ ሳታችሁን? ፵፰ ከአለቆች ወይስ ከፈሪሳውያን በእርሱ ያመነ አለን? ፵፱ ነገር ግን ሕግን የማያውቀው ይህ ሕዝብ ርጉም ነው ብለው መለሱላቸው። ፶ ከእነርሱ አንዱ በሌሊት ቀድሞ ወደ እርሱ መጥቶ የነበረ ኒቆዲሞስ። ፶፩ ሕጎችን አስቀድሞ ከእርሱ ሳይሰማ ምንስ እንዳደረገ ሳያውቅ በሰው ይፈርዳልን? አላቸው። ፶፪ እነርሱም መለሱና። አንተም ደግሞ ከገሊላ ነህን? ነቢይ ከገሊላ እንዳይነሣ መርምርና እይ አሉት። ፶፫ እያንዳንዳም ወደ ቤቱ ሄደ።

፰

፩ ኢየሱስ ግን ወደ ደብረ ዘይት ሄደ። ፪ ማለዳም ደግሞ ወደ መቅደስ ደረሰ ሕዝቡም ሁሉ ወደ እርሱ መጡ። ተቀምጦም ያስተምራቸው ነበር። ፫ ጻፎችና ፈሪሳውያንም በምንዝር የተያዘችን ሴት ወደ እርሱ እመጡ በመካከልም እርሱን አቆመው። ፬ መምህር ሆይ፣ ይህች ሴት ስታመነዝር ተገኝታ ተያዘች። ፭ ሙሴም እንደነዚህ ያሉት እንዲወገዱ በሕግ አዘዘን፤ አንተስ ስለ እርሰዎ ምን ትላለህ? አሉት። ፮ የሚከሱበትንም እንዲያገኙ ሊፈትኑት ይህን አሉ። ኢየሱስ ግን ጌንበስ ብሎ በጣቱ በምድር ላይ ጻፈ፤ ፯ መላልሰው በጠየቁት ጊዜ ግን ቀና ብሎ። ከእናንተ ኃጢአት የሌለበት አስቀድሞ በድንጋይ ይውገራት አላቸው። ፰ ደግሞም ጌንበስ ብሎ በጣቱ በምድር ላይ ጻፈ። ፱ እነርሱም ይህን ሲሰሙ ሕሊናቸው ወቀሳቸውና ከሽማግሌዎች ጀምረው እስከ ኋለኞች አንድ አንድ እያሉ ወጡ፤

ኢየሱስም ብቻውን ቀረ ሴቲቱም በመካከል ቆማ ነበረች።
 ፲ ኢየሱስም ቀና ብሎ ከሴቲቱ በቀር ማንንም ባላየ ጊዜ።
 አንቺ ሴት፤ እነዚያ ከሳቮችሽ ወዳት አሉ? የፈረደብሽ የለምን?
 አላት። ፲፮ እርሰዋም። ጌታ ሆይ፤ አንድ ሰንኳ አለች። ኢየሱስም።
 እኔም አልፈርድብሽም፤ ሂጂ ከአሁንም ጀምሮ ደግመሽ ኃጢአት
 አትሥሪ አላት። ፲፪ ደግሞም ኢየሱስ። እኔ የዓለም ብርሃን
 ነኝ፤ የሚከተለኝ የሕይወት ብርሃን ይሆንለታል እንጂ በጨለማ
 አይመላለሰም ብሎ ተናገራቸው። ፲፫ ፈሪሳውያንም። አንተ ሰለ
 ራሰህ ትመሰክራለህ፤ ምስክርነትህ እውነት አይደለም አሉት።
 ፲፬ ኢየሱስ መለሰ አላቸውም። እኔ ሰለ ራሴ ምንም እንኳ
 ብመሰክር ከወዳት እንደመጣሁ ወዳትም እንድሄድ አውቃለሁና
 ምስክርነቴ እውነት ነው፤ እናንተ ግን ከወዳት እንደ መጣሁ
 ወዳትም እንድሄድ አታውቁም። ፲፭ እናንተ ሥጋዊ ፍርድን
 ትፈርዳላችሁ፤ እኔ በአንድ ሰው ሰንኳ አልፈርድም። ፲፮ የላከኝ
 አብ ከእኔ ጋር ነው እንጂ ብቻዬን አይደለሁምና እኔ ብፈርድ
 ፍርዴ እውነት ነው። ፲፯ የሁለት ሰዎችም ምስክርነት እውነት
 እንደ ሆነ በሕጋችሁ ተጽፎአል። ፲፰ ሰለ ራሴ የምመሰክር
 እኔ ነኝ፤ የላከኝም አብ ሰለ እኔ ይመሰክራል። ፲፱ እንግዲህ።
 አባትህ ወዳት ነው? አሉት። ኢየሱስ መልሶ። እኔንም
 ወይም አባቴንም አታውቁም፤ እኔንሰ ብታውቁኝ አባቴን ደግሞ
 ባወቃችሁ ነበር አላቸው። ፳ ኢየሱስ በመቅደስ ሲያሰተምር
 በግምጃ ቤት አጠገብ ይህን ነገር ተናገረ፤ ጊዜው ገና
 አልደረሰምና ማንም አልያዘውም። ፳፩ ኢየሱስም ደግሞ።
 እኔ እሄዳለሁ ትፈልጉኛላችሁም በኃጢአታችሁም ትሞታላችሁ
 እኔ ወደምሄድበት እናንተ ልትመጡ አትችሉም አላቸው።
 ፳፪ አይሁድም። እኔ ወደ ምሄድበት እናንተ ልትመጡ አትችሉም
 ማለቱ ራሱን ይገድላልን? እንጂ አሉ። ፳፫ እናንተ ከታች
 ናችሁ፤ እኔ ከላይ ነኝ፤ እናንተ ከዚህ ዓለም ናችሁ፤ እኔ
 ከዚህ ዓለም አይደለሁም። ፳፬ እንግዲህ። በኃጢአታችሁ
 ትሞታላችሁ አልኋችሁ፤ እኔ እንደሆንሁ ባታምኑ በኃጢአታችሁ
 ትሞታላችሁና አላቸው። ፳፭ እንግዲህ። አንተ ማን ነህ? አሉት።
 ኢየሱስም። ከመጀመሪያ ለእናንተ የተናገርሁት ነኝ። ፳፮ ሰለ
 እናንተ የምናገረው የምፈርደውም ብዙ ነገር አለኝ፤ ዳሩ
 ግን የላከኝ እውነተኛ ነው እኔም ከእርሱ የሰማሁትን ይህን
 ለዓለም እናገራለሁ አላቸው። ፳፯ ሰለ አብ እንደ ነገራቸው
 አላሰተዋሉም። ፳፰ ሰለዚህም ኢየሱስ። የሰውን ልጅ ከፍ ከፍ

ባደረጋችሁት ጊዜ እኔ እሆን ዘንድ አባቴም እንዳስተማረኝ እነዚህን እናገር ዘንድ እንጂ ከራሴ አንዳች እንዳላደርግ በዚያን ጊዜ ታውቃለችሁ። ፳፱ የላከኝም ከእኔ ጋር ነው፤ እኔ ደስ የሚያሰኘውን ዘወትር አደርጋለሁና አብ ብቻዬን አይተወኝም አላቸው። ፴ ይህን ሲናገር ብዙዎች በእርሱ አመኑ። ፴፩ ኢየሱስም ያመኑትን አይሁድ። እናንተ በቃሌ ብትኖሩ በእውነት ደቀ መዛሙርቴ ናችሁ፤ ፴፪ እውነትንም ታውቃለችሁ እውነትም አርነት ያወጣችኋል አላቸው። ፴፫ እነርሱም መልሰው። የአብርሃም ዘር ነን ለአንድም ሰንኳ ከቶ ባሪያዎች አልሆንም፤ አንተ። አርነት ትወጣለችሁ እንዴት ትላለህ? አሉት። ፴፬ ኢየሱስ መለሰ፣ እንዲህ ሲል። እውነት እውነት እላችኋለሁ፣ ኃጢአት የሚያደርግ ሁሉ የኃጢአት ባርያ ነው። ፴፭ ባርያም ለዘላለም በቤት አይኖርም፤ ልጁ ለዘላለም ይኖራል። ፴፮ እንግዲህ ልጁ አርነት ቢያወጣችሁ በእውነት አርነት ትወጣለችሁ። ፴፯ የአብርሃም ዘር መሆናችሁን ስለ እውቃለሁ ነገር ግን ቃሌ በእናንተ አይኖርምና ልትገድሉኝ ትፈልጋለችሁ። ፴፰ እኔ በአባቴ ዘንድ ያየሁትን እናገራለሁ፤ እናንተም ደግሞ በአባታችሁ ዘንድ ያያችሁትን ታደርጋለችሁ። ፴፱ መልሰውም። አባታችን ስለ አብርሃም ነው አሉት። ኢየሱስም። የአብሃም ልጆች ብትሆኑ የአብርሃምን ሥራ ባደረጋችሁ ነበር። ፵ ነገር ግን አሁን ከእግዚአብሔር የሰማሁትን እውነት የነገርኋችሁን ሰው ልትገድሉኝ ትፈልጋለችሁ፤ አብርሃም እንዲህ አላደረገም። ፵፩ እናንተ የአባታችሁን ሥራ ታደርጋለችሁ አላቸው። እኛ ስለ ከዘመናት አልተወለድንም አንድ አባት አለን እርሱም እግዚአብሔር ነው አሉት። ፵፪ ኢየሱስም አላቸው። እግዚአብሔር ስለ አባታችሁ ከሆነ በወደዳችሁኝ ነበር፤ እኔ ከእግዚአብሔር ወጥቼ መጥቻለሁና፤ እርሱ ላከኝ እንጂ ከራሴ አልመጣሁምና። ፵፫ ንግግሬን የማታሰተውሉ ስለ ምንድር ነው? ቃሌን ልትሰሙ ስለማትችሉ ነው። ፵፬ እናንተ ከአባታችሁ ከዲያብሎስ ናችሁ የአባታችሁንም ምኞት ልታደርጉ ትወዳለችሁ። እርሱ ከመጀመሪያ ነፍስ ገዳይ ነበረ፤ እውነትም በእርሱ ስለ ሌላ በእውነት አልቆመም። ሐሰትን ሲናገር ከራሱ ይናገራል፣ ሐሰተኛ የሐሰትም አባት ነውና። ፵፭ እኔ ግን እውነትን የምናገር ስለ ሆንሁ አታምኑኝም። ፵፮ ከእናንተ ስለ ኃጢአት የሚወቅሰኝ ማን ነው? እውነት የምናገር ከሆንሁ እናንተ ስለ ምን አታምኑኝም? ፵፯ ከእግዚአብሔር የሆነ የእግዚአብሔርን ቃል ይሰማል፤ እናንተ ከእግዚአብሔር

አይደላችሁምና ስለዚህ አትሰሙም። ፵፰ አይሁድ መልሰው። ሳምራዊ እንደ ሆንህ ጋኔንም እንዳለብህ በማለታችን እኛ መልካም እንል የለምን? አሉት። ፵፱ ኢየሱስም መለሰ፡ እንዲህ ሲል። እኔስ ጋኔን የለብኝም ነገር ግን አባቴን አከብራለሁ እናንተም ታዋርዲኛላችሁ። ፶ እኔ ግን የራሴን ክብር አልፏልግም፤ የሚፈልግ የሚፈርድም አለ። ፶፩ እውነት እውነት እላችኋለሁ፡ ቃሉን የሚጠብቅ ቢኖር ለዘላለም ሞትን አያይም። ፶፪ አይሁድ። ጋኔን እንዳለብህ አሁን አወቅን። አብርሃም ሰንኳ ሞተ ነቢያትም፤ እንተም። ቃሉን የሚጠብቅ ቢኖር ለዘላለም ሞትን አይቀምስም ትላለህ። ፶፫ በእውኑ አንተ ከሞተው ከአባታችን ከአብርሃም ትበልጣለህን? ነቢያትም ሞቱ፤ ራሱን ማንን ታደርጋለህ? አሉት። ፶፬ ኢየሱስም መለሰ አለም። እኔ ራሴን ባከብር ክብሪ ከንቱ ነው፤ የሚያከብረኝ እናንተ አምላካችን የምትሉት አባቴ ነው፤ ፶፭ አላወቃችሁትምም፡ እኔ ግን እውቀዋለሁ። አላውቀውም ብል እንደ እናንተ ሐሰተኛ በሆንሁ፤ ዳሩ ግን እውቀዋለሁ ቃሉንም አጠብቃለሁ። ፶፮ አባታችሁ አብርሃም ቀኔን ያይ ዘንድ ሐሜት አደረገ፤ እየም ደሰም አለው። ፶፯ አይሁድም። ገና አምሳ ዓመት ያልሆነህ አብርሃምን አይተሃልን? አሉት። ፶፰ ኢየሱስም። እውነት እውነት እላችኋለሁ፡ አብርሃም ሳይወለድ እኔ አለሁ አላቸው። ፶፱ ስለዚህ ሊወግሩት ድንጋይ አነሁ፤ ኢየሱስ ግን ተሰወራቸው ከመቅደስም ወጥቶ በመካከላቸው አልፎ ሄደ።

፱

፩ ሲያልፍም ከመወለዱ ጀምሮ ዕውር የሆነውን ሰው አየ። ፪ ደቀ መዛሙርቱም። መምህር ሆይ፡ ይህ ሰው ዕውር ሆኖ እንዲወለድ ኃጢአት የሠራ ማን ነው? እርሱ ወይስ ወላጆቹ? ብለው ጠየቁት። ፫ ኢየሱስም እንዲህ ብሎ መለሰ። የእግዚአብሔር ሥራ በእርሱ እንዲገለጥ ነው እንጂ እርሱ ወይም ወላጆቹ ኃጢአት አልሠሩም። ፬ ቀን ሳለ የላከኝን ሥራ ላደርግ ይገባኛል፤ ማንም ሊሠራ የማይችልባት ሌሊት ትመጣለች። ፭ በዓለም ሳለሁ የዓለም ብርሃን ነኝ። ፮ ይህን ብሎ ወደ መሬት እንትፍ አለ በምራቁም ጭቃ አድርጎ በጭቃው የዕውሩን ዓይኖች ቀባና። ፯ ሂድና በሰሊሆም መጠመቂያ ታጠብ አለው፤ ትርጓሜው የተላከ ነው። ስለዚህ ሄዶ ታጠበ እያየም መጣ። ፰ ጌራቤቶቹም ቀድሞም ሲለምን አይተውት የነበሩ። ይህ

ተቀምጦ ይለምን የነበረ አይደለምን? አሉ። ፱ ሌሎች። እርሱ ነው አሉ፤ ሌሎች። አይደለም እርሱን ይመስላል እንጂ አሉ፤ እርሱ። እኔ ነኝ አለ። ፲ ታድያ። ዓይኖቻህ እንዴት ተከፈቱ? አሉት። ፲፩ እርሱ መልሶ። ኢየሱስ የሚባለው ሰው ጭቃ አድርጎ አይኖቹን ቀባና። ወደ ሰሊሆም መጠመቂያ ሄደህ ታጠብ አለኝ፤ ሄጄ ታጥቤም አየሁ አለ። ፲፪ ያ ሰው ወዴት ነው? አሉት። አላውቅም አለ። ፲፫ በፊት ዕውር የነበረውን ሰው ወደ ፈሪሳውያን ወሰዱት። ፲፬ ኢየሱስም ጭቃ አድርጎ ዓይኖቹን የከፈተበት ቀን ሰንበት ነበረ። ፲፭ ስለዚህ ፈሪሳውያን ደግሞ እንዴት እንዳየ እንደ ገና ጠየቁት። እርሱም። ጭቃ በዓይኖቼ አኖረ ታጠብሁም አያለሁም አላቸው። ፲፮ ከፈሪሳውያንም አንዳንዶቹ። ይህ ሰው ሰንበትን አያከብርምና ከእግዚአብሔር አይደለም አሉ። ሌሎች ግን። ኃጢአተኛ ሰው እንደነዚህ ያሉ ምልክቶች ሊያደርግ እንዴት ይችላል? አሉ። ፲፯ በመካከላቸውም መለያየት ሆነ። ከዚህም የተነሣ ዕውሩን። አንተ ዓይኖቻህን ስለ ከፈተ ስለ እርሱ ምን ትላለህ? ደግሞ አሉት። እርሱም። ነቢይ ነው አለ። ፲፰ አይሁድ የዚያን ያየውን ወላጆች እስኪጠሩ ድረስ ዕውር እንደ ነበረ እንዳየም ስለ እርሱ አላመኑም። ፲፱ እነርሱንም። እናንተ ዕውር ሆኖ ተወለደ የምትሉት ልጆቻህ ይህ ነውን? ታድያ አሁን እንዴት ያያል? ብለው ጠየቁአቸው። ፳ ወላጆቹም መልሰው። ይህ ልጆችን እንደ ሆነ ዕውርም ሆኖ እንደ ተወለደ አናውቃለን፤ ፳፩ ዳሩ ግን አሁን እንዴት እንዳየ አናውቅም። ወይም ዓይኖቹን ማን እንደ ከፈተ እኛ አናውቅም፤ ጠይቁት እርሱ ሙሉ ሰው ነው፤ እርሱ ስለ ራሱ ይናገራል አሉ። ፳፪ ወላጆቹ አይሁድን ስለ ፈሩ ይህን አሉ፤ እርሱ ክርስቶስ ነው ብሎ የሚመሰክር ቢኖር ከምኩራብ እንዲያወጡት አይሁድ ከዚህ በፊት ተሰማምተው ነበርና። ፳፫ ስለዚህ ወላጆቹ። ሙሉ ሰው ነው። ጠይቁት አሉ። ፳፬ ስለዚህ ዕውር የነበረውን ሰው ሁለተኛ ጠርተው። እግዚአብሔርን አክብር፤ ይህ ሰው ኃጢአተኛ መሆኑን እኛ እናውቃለን አሉት። ፳፭ እርሱም መልሶ። ኃጢአተኛ መሆኑን አላውቅም፤ ዕውር እንደ ነበርሁ አሁንም እንዳይ ይህን አንድ ነገር አውቃለሁ አለ። ፳፮ ደግመውም። ምን አደረገልህ? እንዴት ሰ ዓይኖቻህን ከፈተ? አሉት። ፳፯ እርሱም መልሶ። አስቀድሜ ነገርኋችሁ አልሰማችሁምም፤ ስለ ምን ደግመኛ ልትሰሙ ትወዳላችሁ? እናንተ ደግሞ ደቀ መዛሙርቱ ልትሆኑ ትወዳላችሁን? አላቸው። ፳፰ ተሳድቦውም።

አንተ የእርሱ ደቀ መዝሙር ነህ፤ እኛ ግን የሙሴ ደቀ መዝሙርት ነን፤ ፳፱ እግዚአብሔር ሙሴን እንደ ተናገረው እኛ እናውቃለን፤ ይህ ሰው ግን ከወዴት እንደ ሆነ እናውቅም አሉት። ፴ ሰውዬው መለሰ እንዲህም አላቸው። ከወዴት እንደ ሆነ እናንተ አለማወቃችሁ ይህ ድንቅ ነገር ነው። ዳሩ ግን ዓይኖቹን ከፈተ። ፴፩ እግዚአብሔርን የሚፈራ ፈቃዳንም የሚያደርግ ቢኖር ያንን እግዚአብሔር ይሰማል እንጂ ኃጢአተኞችን እንዳይሰማ እናውቃለን። ፴፪ ዕውር ሆኖ የተወለደውን ዓይኖች ማንም እንደ ከፈተ ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ አልተሰማም፤ ፴፫ ይህ ሰው ከእግዚአብሔር ባይሆን ምንም ሊያደርግ ባልቻለም ነበር። ፴፬ መልሰው። አንተ ሁለንተናህ በኃጢአት ተወለድህ፤ አንተም እኛን ታስተምረናለህን? አሉት። ወደ ውጭም አወጡት። ፴፭ ኢየሱስም ወደ ውጭ እንዳወጡት ሰማ ሲያገኘውም። አንተ በእግዚአብሔር ልጅ ታምናለህን? አለው። ፴፮ እርሱም መልሶ። ጌታ ሆይ፤ በእርሱ አምን ዘንድ ማን ነው? አለ። ፴፯ ኢየሱስም። አይተኸዋልም ከአንተ ጋርም የሚናገረው እርሱ ነው አለው። ፴፰ እርሱም። ጌታ ሆይ፤ አምናለሁ አለ፤ ሰገደለትም። ፴፱ ኢየሱስም። የማያዩ እንዲያዩ የሚያዩም እንዲታወሩ እኔ ወደዚህ ዓለም ለፍርድ መጣሁ አለ። ፵ ከፈሪሳውያንም ከእርሱ ጋር የነበሩት ይህን ሰምተው። እኛ ደግሞ ዕውሮች ነንን? አሉት። ፵፩ ኢየሱስም አላቸው። ዕውሮችሰ ብትሆኑ ኃጢአት ባልሆነባችሁም ነበር፤ አሁን ግን። እናያለን ትላላችሁ፤ ኃጢአታችሁ ይኖራል።

፲

፩ እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ ወደ በጎች በረት በበሩ የማይገባ በሌላ መንገድ ግን የሚወጣ እርሱ ሌባ ወንበዴም ነው፤ ፪ በበሩ የሚገባ ግን የበጎች እረኛ ነው። ፫ ለእርሱ በረኛው ይከፍትለታል፤ በጎቹም ድምፁን ይሰሙታል፤ የራሱንም በጎች በየሰማቸው ጠርቶ ይወስዳቸዋል። ፬ የራሱንም ሁሉ ካወጣቸው በኋላ በፊታቸው ይሄዳል፤ በጎቹም ድምፁን ያውቃሉና ይከተሉታል፤ ፭ ከሌላው ግን ይሸሻሉ እንጂ አይከተሉትም፤ የሌሎችን ድምፅ አያውቁምና። ፮ ኢየሱስ ይህን ምሳሌ ነገራቸው፤ እነርሱ ግን የነገራቸው ምን እንደ ሆነ አላስተዋሉም። ፯ ኢየሱስም ደግሞ አላቸው። እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ እኔ የበጎች በር ነኝ። ፰ ከእኔ በፊት

የመጡ ሁሉ ሌቦችና ወንበዴዎች ናቸው፤ ዳሩ ግን በጎቹ አልሰሙአቸውም። ፱ በሩ እኔ ነኝ፤ በእኔ የሚገባ ቢኖር ይድናል፤ ይገባልም ይወጣልም መሰማሪያም ያገኛል። ፲ ሌባው ሊሰርቅና ሊያርድ ሊያጠፋም እንጂ ስለ ሌላ አይመጣም፤ እኔ ሕይወት እንዲሆንላቸው እንዲበዛላቸውም መጣሁ። ፲፩ መልካም እረኛ እኔ ነኝ። መልካም እረኛ ነፍሱን ስለ በጎቹ ያኖራል። ፲፪ እረኛ ያልሆነው በጎቹም የእርሱ ያልሆኑ ሞያተኛ ግን ተኩላ ሲመጣ ባየ ጊዜ በጎቹን ትቶ ይሸሻል፤ ተኩላም ይነጥቃቸዋል በጎቹንም ይበትናቸዋል። ፲፫ ሞያተኛ ስለ ሆነ ለበጎቹም ስለማይገደው ሞያተኛው ይሸሻል። ፲፬-፲፭ ከዚህም በረት ያልሆኑ ሌሎች በጎች አሉኝ፤ እነርሱን ደግሞ ላመጣ ይገባኛል ድምጻንም ይሰማሉ፤ እንድም መንጋ ይሆናሉ እረኛውም አንድ። ፲፮ ነፍሱን ደግሞ አነሣት ዘንድ አኖራለሁና ስለዚህ አብ ይወደኛል። ፲፱ እኔ በፈቃዴ አኖራታለሁ እንጂ ከእኔ ማንም አይወስዳትም። ላኖራት ሥልጣን አለኝ ደግሞም ላነሣት ሥልጣን አለኝ ይህችን ትእዛዝ ከአባቴ ተቀበልሁ። ፲፱ እንግዲህ ከዚህ ቃል የተነሣ በአይሁድ መካከል እንደ ገና መለያየት ሆነ። ፳ ከእነርሱም ብዙዎች። ጋኔን አለበት አብደአልም፤ ስለ ሞንስ ትሰሙታላችሁ? አሉ። ፳፩ ሌሎችም። ይህ ጋኔን ያለበት ሰው ቃል አይደለም፤ ጋኔን የዕውሮችን ዓይኖች ሊከፍት ይችላልን? አሉ። ፳፪ በኢየሩሳሌምም የመቅደስ መታደስ በዓል ሆነ፤ ፳፫ ክረምትም ነበረ። ኢየሱስም በመቅደስ በሰሎሞን ደጅ መመላለሻ ይመላለስ ነበር። ፳፬ አይሁድም እርሱን ከበው። እስከ መቼ ድረስ በጥርጣሪ ታቆየናለህ? አንተ ክርስቶስ እንደ ሆንህ ገልጠህ ንገረን አሉት። ፳፭ ኢየሱስም መለሰላቸው፤ እንዲህ ሲል። ነገርኋችሁ አታምኑምም እኔ በአባቴ ስም የማደርገው ሥራ ይህ ስለ እኔ ይመስክራል፤ ፳፮ እናንተ ግን እንደ ነገርኋችሁ ከበጎቹ ስላልሆናችሁ አታምኑም። ፳፯ በጎቹ ድምጻን ይሰማሉ እኔም አውቃቸዋለሁ ይከተሉኝማል፤ ፳፰ እኔም የዘላለም ሕይወትን እሰጣቸዋለሁ፤ ለዘላለምም አይጠፉም፤ ከእጄም ማንም አይነጥቃቸውም። ፳፱ የሰጠኝ አባቴ ከሁሉ ይበልጣል፤ ከአባቴም እጅ ሊነጥቃቸው ማንም አይችልም። ፴ እኔና አብ አንድ ነን። ፴፩ አይሁድ ሊወግሩት ደግመው ድንጋይ አነሡ። ፴፪ ኢየሱስ። ከአባቴ ብዙ መልካም ሥራ አሳየኋችሁ፤ ከእነርሱ ስለ ማናቸው ሥራ ትወግሩኛላችሁ? ብሎ መለሰላቸው። ፴፫ አይሁድም። ስለ መልካም ሥራ እንወግርህም፤

ሰለ ሰድብ፤ አንተም ሰው ሰትሆን ራሱህን አምላክ ሰለ ማድረግህ ነው እንጂ ብለው መለሱለት። ፲፬ ኢየሱስም እንዲህ ብሎ መለሰላቸው። እኔ። አማልክት ናችሁ አልሁ ተብሎ በሕጋችሁ የተጻፈ አይደለምን? ፲፭ መጽሐፉ ሊሻር አይቻልምና እነዚያን የእግዚአብሔር ቃል የመጣላቸውን አማልክት ካላቸው። ፲፮ የእግዚአብሔር ልጅ ነኝ ሰላልሁ እናንተ አብ የቀደሰውን ወደ ዓለምም የላከውን። ትሳደባለህ ትሉታላችሁን? ፲፯ እኔ የአባቴን ሥራ ባላደርግ አትመኑኝ፤ ፲፰ ባደርገው ግን። እኔን ሰንኳ ባታምኑ አብ በእኔ እንደ ሆነ እኔም በአብ እንደ ሆንሁ ታውቁና ታሰተውሉ ዘንድ ሥራውን እመኑ። ፲፱ እንግዲህ ደግመው ሊይዙት ፈለጉ፤ ከእጃቸውም ወጣ። ፳ የሐንሰም በመጀመሪያ ያጠምቅበት ወደ ነበረው ሰፍራ ወደ ዮርዳኖስ ማዶ እንደ ገና ሄደ በዚያም ኖረ። ፳፩ ብዙ ሰዎችም ወደ እርሱ መጥተው። የሐንሰ እንድ ምልክት ሰንኳ አላደረገም። ነገር ግን የሐንሰ ሰለዚህ ሰው የተናገረው ሁሉ እውነት ነበረ አሉ። ፳፪ በዚያም ብዙዎች በእርሱ አመኑ።

፲፩

፩ ከማርያምና ከእሳትዋ ከማርታ መንደር ከቢታንያ የሆነ አልዓዛር የሚባል አንድ ሰው ታም ነበር። ፪ ማርያምም ጌታን ሸቱ የቀባችው እግሩንም በጠጉርዋ ያበሰችው ነበረች፤ ወንድምዋም አልዓዛር ታም ነበር። ፫ ሰለዚህ እሳቶቹ ጌታ ሆይ፤ እነሆ የምትወደው ታምአል ብለው ወደ እርሱ ላኩ። ፬ ኢየሱስም ሰምቶ። ይህ ህመም የእግዚአብሔር ልጅ በእርሱ ይከብር ዘንድ ሰለ እግዚአብሔር ክብር ነው እንጂ ለሞት አይደለም አለ። ፭ ኢየሱስም ማርታንና እሳትዋን አልዓዛርንም ይወድ ነበር። ፮ እንደ ታመመም በሰማ ጊዜ ያን ጊዜ በነበረበት ሰፍራ ሁለት ቀን ዋለ፤ ፯ ከዚህም በኋላ ለደቀ መዛሙርቱ። ወደ ይሁዳ ደግሞ እንሂድ አላቸው። ፰ ደቀ መዛሙርቱ። መምህር ሆይ፤ አይሁድ ከጥቂት ጊዜ በፊት ሊወግሩህ ይፈልጉ ነበር፤ ደግሞም ወደዚያ ትሄዳለህን? አሉት። ፱ ኢየሱስም መልሶ። ቀኑ አሥራ ሁለት ሰዓት አይደለምን? በቀን የሚመላለስ ቢኖር የዚህን ዓለም ብርሃን ያያልና አይሰናከልም፤ ፲ በሌሊት የሚመላለስ ቢኖር ግን ብርሃን በእርሱ ሰለ ሌላ ይሰናከላል አላቸው። ፲፩ ይህን ተናገረ፤ ከዚህም በኋላ። ወዳጆችን አልዓዛር ተኝቶአል፤ ነገር ግን ከእንቅልፉ ላሰነሣው እሄዳለሁ አላቸው።

16 እንግዲህ ደቀ መዛሙርቱ። ጌታ ሆይ፣ ተኝቶስ እንደ ሆነ ይድናል አሉት። 17 ኢየሱስ ሰለ ሞቱ ተናገሮ ነበር፤ እነርሱ ግን ሰለ እንቅልፍ መተኛት እንደ ተናገረ መስላቸው። 18 እንግዲህ ያን ጊዜ ኢየሱስ በግልጥ። አልዓዛር ሞተ፤ 19 እንደታምኑም በዚያ ባለመኖሪ ሰለ እናንተ ደስ ይለኛል፤ ነገር ግን ወደ እርሱ እንሂድ አላቸው። 20 ሰለዚህ ዲዲሞስ የሚሉት ቶማስ ለባልንጀሮቹ ለደቀ መዛሙርት። ከእርሱ ጋር እንሞት ዘንድ እኛ ደግሞ እንሂድ አለ። 21 ኢየሱስም በመጣ ጊዜ በመቃብር እስከ አሁን አራት ቀን ሆኖት አገኘው። 22 ቢታንያም ኢሥራ ኦሞስት ምዕራፍ ያህል ለኢየሩሳሌም ቅርብ ነበረች። 23 ከአይሁድም ብዙዎች ሰለ ወንድማቸው ሊያጽናኑአቸው ወደ ማርታና ወደ ማርያም መጥተው ነበር። 24 ማርታም ኢየሱስ እንደ መጣ በሰማች ጊዜ ልትቀበለው ወጣች፤ ማርያም ግን በቤት ተቀምጣ ነበር። 25 ማርታም ኢየሱስን። ጌታ ሆይ፣ አንተ በዚህ ኖረህ ብትሆን ወንድሜ ባልሞተም ነበር፤ 26 አሁንም ከእግዚአብሔር የምትለምነውን ሁሉ እግዚአብሔር እንዲሰጥህ አውቃለሁ አለችው። 27 ኢየሱስም። ወንድምሽ ይነሣል አላት። 28 ማርታም። በመጨረሻው ቀን በትንሣኤ እንዲነሣ አውቃለሁ አለችው። 29 ኢየሱስም። ትንሣኤና ሕይወት እኔ ነኝ፤ የሚያምንብኝ ቢሞት እንኳ ሕያው ይሆናል፤ 30 ሕያው የሆነም የሚያምንብኝም ሁሉ ለዘላለም አይሞትም፤ ይህን ታምኚያለሽን? አላት። 31 እርሰዋም። አዎን ጌታ ሆይ፤ አንተ ወደ ዓለም የሚመጣው ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደ ሆንህ እኔ አምናለሁ አለችው። 32 ይህንም ብላ ሄደች እኅትዋንም ማርያምን በሰውር ጠርታ። መምህሩ መጥቶአል ይጠራሽማል አለቻት። 33 እርሰዋም በሰማች ጊዜ ፈጥና ተነሣች ወደ እርሱም መጣች፤ 34 ኢየሱስም ማርታ በተቀበለችበት ስፍራ ነበረ እንጂ ገና ወደ መንደሩ አልገባም ነበር። 35 ሲያጽናኑአት ከእርሰዋ ጋር በቤት የነበሩ አይሁድም ማርያም ፈጥና እንደ ተነሣችና እንደ ወጣች ባዩ ጊዜ፣ ወደ መቃብር ሄዳ በዚያ ልታለቅስ መስሎአቸው ተከተሉአት። 36 ማርያምም ኢየሱስ ወዳለበት መጥታ ባየችው ጊዜ በእግሩ ላይ ወድቃ። ጌታ ሆይ፣ አንተ በዚህ ኖረህ ብትሆን ወንድሜ ባልሞተም ነበር አለችው። 37 ኢየሱስም እርሰዋ ስታለቅስ ከእርሰዋም ጋር የመጡት አይሁድ ሲያለቅሱ አይቶ በመንፈሱ አዘነ በራሱም ታወከ፤ 38 ወዴት አኖራችሁት? አለም። እነርሱም። ጌታ

ሆይ፡ መጥተህ እይ አሉት። ፴፭ ኢየሱስም እንባውን አፈሰሰ።
 ፴፮ ሰለዚህ አይሁድ። እንዴት ይወደው እንደ ነበረ እዩ አሉ።
 ፴፯ ከእነርሱ ግን አንዳንዶቹ። ይህ የዕውሩን ዓይኖች የከፈተ
 ይህን ደግሞ እንዳይሞት ያደርግ ዘንድ ባልቻለም ነበርን?
 አሉ። ፴፰ ኢየሱስም በራሱ አዘኖ ወደ መቃብሩ መጣ፤ እርሱም
 ዋሻ ነበረ፤ ድንጋይም ተገጥሞበት ነበር። ፴፱ ኢየሱስ። ድንጋዩን
 እንሁ አለ። የሞተውም እኅት ማርታ። ጌታ ሆይ፡ ከሞተ
 አራት ቀን ሆኖታልና አሁን ይሸታል አለችው። ፵ ኢየሱስ።
 ብታምኚሰ የእግዚአብሔርን ክብር እንድታዩ አልነገርሁሽም?
 አላት። ፵፩ ድንጋዩንም እነሁት። ኢየሱስም ዓይኖቹን ወደ
 ላይ አንሥቶ። አባት ሆይ፡ ስለ ሰማኸኝ አመሰግንሃለሁ።
 ፵፪ ሁልጊዜም እንድትሰማኝ አወቅሁ፤ ነገር ግን አንተ እንደ
 ላክኸኝ ያምኑ ዘንድ በዚህ ዙሪያ ስለ ቆሙት ሕዝብ ተናገርሁ
 አለ። ፵፫ ይህንም ብሎ በታላቅ ድምፅ። አልዓዛር ሆይ፡ ወደ
 ውጭ ና ብሎ ጮኸ። ፵፬ የሞተውም እጆቹና እግሮቹ በመግነዝ
 እንደ ተገነዙ ወጣ፤ ፈቱም በጨርቅ እንደ ተጠመጠመ ነበር።
 ኢየሱስም። ፍቱትና ይሂድ ተዉት አላቸው። ፵፭ ሰለዚህ ወደ
 ማርያም ከመጡት፡ ኢየሱስም ያደረገውን ካዩት ከአይሁድ
 ብዙዎች በእርሱ አመኑ፤ ፵፮ ከእነርሱ አንዳንዶቹ ግን ወደ
 ፈሪሳውያን ሄደው ኢየሱስ ያደረገውን ነገሩአቸው። ፵፯ እንግዲህ
 የካህናት አለቆችና ፈሪሳውያን ሸንጎ ሰብሰበው። ምን እናድርግ?
 ይህ ሰው ብዙ ምልክቶች ያደርጋልና። ፵፰ እንዲሁ ብንተወው
 ሁሉ በእርሱ ያምናሉ፤ የሮሜም ሰዎች መጥተው አገራችንን
 ወገናችንንም ይወስዳሉ አሉ። ፵፱ በዚያችም ዓመት ሊቀ
 ካህናት የነበረ ቀያፋ የሚሉት ከእነርሱ አንዱ። እናንተ ምንም
 አታውቁም፤ ፶ ሕዝቡም ሁሉ ከሚጠፋ አንድ ሰው ስለ ሕዝቡ
 ይሞት ዘንድ እንዲሻለን አታሰቡም አላቸው። ፶፩ ይህንም
 የተናገረ ከራሱ አይደለም፤ ነገር ግን በዚያች ዓመት ሊቀ
 ካህናት ነበረና ኢየሱስ ስለ ሕዝቡ ለሞት እንዳለው ትንቢት
 ተናገረ፤ ፶፪ ስለ ሕዝቡም ሁሉ አይደለም፤ ነገር ግን የተበተኑትን
 የእግዚአብሔርን ልጆች ደግሞ በአንድነት እንዲሰበሰባቸው
 ነው እንጂ። ፶፫ እንግዲህ ከዚያ ቀን ጀምረው ሊገድሉት
 ተማከሩ። ፶፬ ከዚያ ወዲያም ኢየሱስ በአይሁድ መካከል
 ተገልጦ አልተመላለሰም፤ ነገር ግን ከዚያ በሞድረ በዳ
 አጠገብ ወዳለች ምድር፤ ኤፍሬም ወደምትባል ከተማ ሄደ፤
 በዚያም ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ተቀመጠ። ፶፭ የአይሁድም

ፋሲካ ቀርቦ ነበር። ብዙ ሰዎችም ራሳቸውን ያነጹ ዘንድ ከፋሲካ በፊት ከአገሩ ወደ ኢየሩሳሌም ወጡ። ፶፮ ኢየሱስንም ይፈልጉት ነበር፤ በመቅደስም ቆመው እርሱ በርሳቸው። ምን ይመስላችኋል? ወደ በዓሉ አይመጣም ይሆን? ተባባሉ። ፶፯ የካህናት አለቆችም ፈሪሳውያንም ይይዙት ዘንድ እርሱ ያለበትን ሰፍራ የሚያውቀው ሰው ቢኖር እንዲያመለክታቸው አዘው ነበር።

1፪

፩ ከፋሲካም በፊት በሰድስተኛው ቀን ኢየሱስ ከሙታን ያሰነሣው አልዓዛር ወደ ነበረበት ወደ ቢታንያ መጣ። ፪ በዚያም እራት አደረጉለት፤ ማርታም ታገለግል ነበር፤ አልዓዛር ግን ከእርሱ ጋር ከተቀመጡት አንዱ ነበረ። ፫ ማርያምም ቀጋው እጅግ የከበረ የጥሩ ናርዶስ ሸቼ ንጥር ወስዳ የኢየሱስን እግር ቀባች፤ በጠጉርባም እግሩን አበሰች፤ ቤቱም ከናርዶስ ሸቼ ሞላ። ፬ ነገር ግን ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ አሳልፎ ሊሰጠው ያለው የሰምዖን ልጅ የአሰቆርቱ ይሁዳ። ፭ ይህ ሸቼ ለሦስት መቶ ዲናር ተሸጦ ለድሆች ያልተሰጠ ስለ ምን ነው? አለ። ፮ ይህንም የተናገረ ሌባ ስለ ነበረ ነው እንጂ ለድሆች ተገድዶላቸው አይደለም፤ ከረጢትም ይዞ በውስጡ ከሚገባው ይወስድ ስለ ነበረ ነው። ፯ ኢየሱስም። ለምቀበርበት ቀን እንድትጠብቀው ተውላት፤ ፰ ድሆችሱ ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ይኖራሉና፤ እኔ ግን ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር አልኖርም አለ። ፱ ከአይሁድም ብዙ ሕዝብ በዚያ እንደ ነበረ አውቀው መጡ፤ ከሙታንም ያሰነሣውን አልዓዛርን ደግሞ እንዲያዩ ነበረ እንጂ ስለ ኢየሱስ ብቻ አይደለም። ፲ የካህናት አለቆችም አልዓዛርን ደግሞ ለገድሉት ተማከሩ። 1፩ ከአይሁድ ብዙዎች ከእርሱ የተነሣ ሄደው በኢየሱስ ያምኑ ነበርና። 1፪ በማግሥቱ ወደ በዓሉ መጥተው የነበሩ ብዙ ሕዝብ ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም እንዲመጣ በሰሙ ጊዜ። 1፫ የዘንባባ ዛፍ ዝንጣፊ ይዘው ሊቀበሉት ወጡና። ሆሣዕና፤ በጌታ ስም የሚመጣ የእስራኤል ንጉሥ የተባረከ ነው እያሉ ጮኹ። 1፬-1፭ ደቀ መዛሙርቱም ይህን ነገር በመጀመሪያ አላሰተዋሉም፤ ነገር ግን ኢየሱስ ከከበረ በኋላ በዚያን ጊዜ ይህ ስለ እርሱ እንደ ተጻፈ ይህንም እንዳደረጉለት ትዝ አላቸው። 1፯ አልዓዛርንም ከመቃብር ጠርቶ ከሙታን ሲያሰነሣው ከእርሱ ጋር የነበሩት ሕዝብ ይመሰክሩለት

ነበር። ፲፮ ስለዚህ ደግሞ ሕዝቡ ይህን ምልክት እንዳደረገ ስለ ሰሙ ሊቀበሉት ወጡ። ፲፱ ስለዚህ ፈሪሳውያን እርስ በርሳቸው። አንድ ሰንኳ ልታደርጉ እንዳይቻላችሁ ታያላችሁን? እነሆ፣ ዓለሙ በኋላው ተከትሎት ሄድክል ተባባሉ። ፳ በበዓሉም ሊሰግዱ ከወጡት አንዳንዶቹ የግሪክ ሰዎች ነበሩ፤ ፳፩ እነርሱም ከገለላ ቤተ ሳይዳ ወደሚሆን ወደ ፊልጶስ መጥተው። ጌታ ሆይ፣ ኢየሱስን ልናይ እንወዳለን ብለው ለመኑት። ፳፪ ፊልጶስም መጥቶ ለእንድርያሰ ነገረው፤ እንድርያሰና ፊልጶስ መጥተው ለኢየሱስ ነገሩት። ፳፫ ኢየሱስም መለሰላቸው፣ እንዲህ ሲል። የሰው ልጅ ይከብር ዘንድ ሰዓቱ ደርሶክል። ፳፬ እውነት እውነት አላችኋለሁ፣ የሰንዴ ቅንጣት በምድር ወድቃ ካልሞተች ብቻዋን ትቀራለች፤ ብትሞት ግን ብዙ ፍሬ ታፈራለች። ፳፭ ነፍሱን የሚወድ ያጠፋታል፣ ነፍሱንም በዚህ ዓለም የሚጠላ ለዘላለም ሕይወት ይጠብቃታል። ፳፮ የሚያገለግልኝ ቢኖር ይከተለኝ፣ እኔም ባለሁበት አገልጋይ ደግሞ በዚያ ይሆናል፤ የሚያገለግልኝም ቢኖር አብ ያከብረዋል። ፳፯ አሁን ነፍሴ ታውካለች ምንስ አላለሁ? አባት ሆይ፣ ከዚህ ሰዓት አድነኝ። ነገር ግን ስለዚህ ወደዚህ ሰዓት መጣሁ። ፳፰ አባት ሆይ፣ ሰምህን አክብረው። ስለዚህም። አክብርሁት ደግሞም አከብረዋለሁ የሚል ድምፅ ከሰማይ መጣ። ፳፱ በዚያ ቆመው የነበሩትም ሕዝብ በሰሙ ጊዜ። ነጐድኃድ ነው አለ፤ ሌሎች። መልአክ ተናገረው አሉ። ፴ ኢየሱስም መለሰ፣ እንዲህ ሲል። ይህ ድምፅ ስለ እናንተ መጥቶአል እጂ ስለ እኔ አይደለም። ፴፩ አሁን የዚህ ዓለም ፍርድ ደርሶክል፤ አሁን የዚህ ዓለም ገዥ ወደ ውጭ ይጣላል፤ ፴፪ እኔም ከምድር ከፍ ከፍ ያልሁ እንደ ሆነ ሁሉን ወደ እኔ እሰባለሁ። ፴፫ በምን ዓይነትም ሞት ይሞት ዘንድ እንዳለው ሲያመለክታቸው ይህን ተናገረ። ፴፬ እንግዲህ ሕዝቡ። እኛስ ክርስቶስ ለዘላለም እንዲኖር ከሕት ሰምተናል፤ አንተስ የሰው ልጅ ከፍ ከፍ ይል ዘንድ እንዲያስፈልገው እንዴት ትላለህ? ይህ የሰው ልጅ ማን ነው? ብለው መለሱለት። ፴፭ ኢየሱስም። ገና ጥቂት ጊዜ ብርሃን ከእናንተ ጋር ነው። ጨለማ እንዳይደርሰባችሁ ብርሃን ሳለላችሁ ተመላለሱ፤ በጨለማም የሚመላለስ ወዴት እንዲሄድ አያውቅም። ፴፮ የብርሃን ልጆች እንድትሆኑ ብርሃን ሳለላችሁ በብርሃኑ እመኑ አላቸው። ኢየሱስም ይህን ተናግሮ ሄደና ተሰወረባቸው። ፴፯-፵፩ ክብሩን ስለ አየ ኢሳይያስ ይህን አለ፣ ስለ

እርሱም ተናገረ። ፵፪ ከዚህም ጋር ከአለቆች ደግሞ ብዙዎች በእርሱ አመኑ፤ ነገር ግን ከምኩራብ እንዲያሰወጡአቸው በፈሪሳውያን ምክንያት አልመሰከሩለትም፤ ፵፫ ከእግዚአብሔር ክብር ይልቅ የሰውን ክብር ወደዋል። ፵፬ ኢየሱስም ጮኸ፣ እንዲህም አለ። በእኔ የሚያምን በላከኝ ማመኑ ነው እንጂ በእኔ አይደለም፤ ፵፭ እኔንም የሚያይ የላከኝን ያያል። ፵፮ በእኔ የሚያምን ሁሉ በጨለማ እንዲይኖር እኔ ብርሃን ሆኜ ወደ ዓለም መጥቻለሁ። ፵፯ ዓለምን ላድን እንጂ በዓለም ልፈርድ አልመጣሁምና ቃሉን ሰምቶ የማይጠብቀው ቢኖር የምፈርድበት እኔ አይደለሁም። ፵፰ የሚጥለኝ ቃሉንም የማይቀበለው እርሱ የሚፈርድበት አለው፤ እኔ የተናገርሁት ቃል እርሱ በመጨረሻው ቀን ይፈርድበታል። ፵፱ እኔ ከራሴ አልተናገርሁምና፤ ነገር ግን የላከኝ አብ እርሱ የምለውን የምናገረውንም ትእዛዝ ሰጠኝ። ፶ ትእዛዙም የዘላለም ሕይወት እንደ ሆነች አውቃለሁ። ስለዚህ እኔ የምናገረውን አብ እንደ ነገረኝ እንዲሁ እናገራለሁ።

፲፫

፩ ኢየሱስም ከፋሲካ በዓል በፊት፣ ከዚህ ዓለም ወደ አብ የሚሄድበት ሰዓት እንደ ደረሰ አውቆ፣ በዚህ ዓለም ያሉትን ወገኖቹን የወደዳቸውን እስከ መጨረሻ ወደዳቸው። ፪ እራትም ሲበሉ ዲያብሎስ በሰምዖን ልጅ በአስቆሮቹ በይሁዳ ልብ አሳልፎ እንዲሰጠው አሳብ ካገባ በኋላ፣ ፫ ኢየሱስ አብ ሁሉን በልጁ እንደ ሰጠው ከእግዚአብሔርም እንደ ወጣ ወደ እግዚአብሔርም እንዲሄድ አውቆ፣ ፬ ከእራት ተነሣ ልብሱንም አኖረ፣ ማበሻም ጨርቅ ወሰደ ታጠቀ፤ ፭ በኋላም በመታጠቢያው ውኃ ጨመረ፣ የደቀ መዛሙርቱንም እግር ሊያጥብና በታጠቀበትም ማበሻ ጨርቅ ሊያብስ ጀመረ። ፮ ወደ ሰምዖን ዪጥሮስም መጣ፤ እርሱም። ጌታ ሆይ፣ አንተ የእኔን እግር ታጥባለህን? አለው። ፯ ኢየሱስም መልሶ። እኔ የማደርገውን አንተ አሁን አታውቅም፣ በኋላ ግን ታስተውለዋለህ አለው። ፰ ዪጥሮስም። የእኔን እግር ለዘላለም አታጥብም አለው። ኢየሱስም። ካላጠብሁህ፣ ከእኔ ጋር ዕድል የለህም ብሎ መለሰለት። ፱ ሰምዖን ዪጥሮስም። ጌታ ሆይ፣ እጄንና ራሴን ደግሞ እንጂ እግሬን ብቻ አይደለም አለው። ፲ ኢየሱስም። የታጠበ እግሩን ከመታጠብ በቀር ሌላ አያስፈልገውም፣ ሁለንተናው ግን ንጹሕ ነው፤

እናንተም ንጹሐን ናችሁ። ነገር ግን ሁላችሁ አይደላችሁም አለው። ፲፩ አሳልፎ የሚሰጠውን ያውቅ ነበርና፤ ስለዚህ። ሁላችሁ ንጹሐን አይደላችሁም አለው። ፲፪ እግራቸውንም አጥቦ ልብሱንም አንሥቶ ዳግመኛ ተቀመጠ። እንዲህም አላቸው። ያደረግሁላችሁን ታሰተውላላችሁን? ፲፫ እናንተ መምህርና ጌታ ትሉኛላችሁ፤ እንዲሁ ነኝና መልካም ትላላችሁ። ፲፬ እንግዲህ እኔ ጌታና መምህር ስሆን እግራችሁን ካጠብሁ። እናንተ ደግሞ እርስ በርሳችሁ እግራችሁን ትተጣጠቡ ዘንድ ይገባችኋል። ፲፭ እኔ ለእናንተ እንዳደረግሁ እናንተ ደግሞ ታደርጉ ዘንድ ምሳሌ ሰጥቻችኋለሁና። ፲፮ እውነት እውነት እላችኋለሁ። ባሪያ ከጌታው አይበልጥም። መልእክተኛም ከላከው አይበልጥም። ፲፯ ይህን ብታውቁ። ብታደርጉትም ብጹዓን ናችሁ። ፲፰ ስለ ሁላችሁ አልናገርም፤ እኔ የመረጥኋቸውን አውቃለሁ፤ ነገር ግን መጽሐፍ። እንጀራዬን የሚበላ በእኔ ላይ ተረከዙን አነሣብኝ ያለው ይፈጸም ዘንድ ነው። ፲፱ በሆነ ጊዜ እኔ እንደ ሆንሁ ታምኑ ዘንድ። ከእሁን ጀምሮ አስቀድሞ ሳይሆን እንግራችኋለሁ። ፳ እውነት እውነት እላችኋለሁ። ማናቸውን የምልከውን የሚቀበል እኔን ይቀበላል። እኔንም የሚቀበል የላከኝን ይቀበላል። ፳፩ ኢየሱስ ይህን ብሎ በመንፈሱ ታወከ መሰክሮም። እውነት እውነት እላችኋለሁ። ከእናንተ አንዱ አሳልፎ ይሰጠኛል አለ። ፳፪ ደቀ መዛሙርቱ ስለ ማን እንደ ተናገረ አመንትተው እርስ በርሳቸው ተያዩ። ፳፫ ኢየሱስም ይወደው የነበረ ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ በኢየሱስ ደረት ላይ ተጠጋ፤ ፳፬ ስለዚህ ሰምዖን ጴጥሮስ እርሱን ጠቅሶ። ስለማን እንደ ተናገረ ንገረን አለው። ፳፭ እርሱም በኢየሱስ ደረት እንዲህ ተጠግቶ። ጌታ ሆይ፣ ማን ነው? አለው። ፳፮ ኢየሱስም። እኔ ቍራሽ አጥቅሼ የምሰጠው እርሱ ነው ብሎ መለሰለት። ቍራሽም አጥቅሶ ለአስቆሮቱ ለሰምዖን ልጅ ለይሁዳ ሰጠው። ፳፯ ቍራሽም ከተቀበለ በኋላ ያን ጊዜ ሰይጣን ገባበት። እንግዲህ ኢየሱስ። የምታደርገውን ቶሎ ብለህ አድርግ አለው። ፳፰ ነገር ግን ከተቀመጡት ስለ ምን ይህን እንዳለው ማንም አላወቀም፤ ፳፱ ይሁዳ ከረጢቱን የያዘ ስለ ሆነ፣ ኢየሱስ። ለበዓሉ የሚያስፈልገንን ግዛ፣ ወይም ለድሆች ምጽዋት እንዲሰጥ ያለው ለአንዳንዱ መሰሎአቸው ነበርና። ፴ እርሱም ቍራሹን ከተቀበለ በኋላ ወዲያው ወጣ፤ ሌሊትም ነበረ። ፴፩ ከወጣም በኋላ ኢየሱስ እንዲ አለ። አሁን የሰው ልጅ

ከበረ እግዚአብሔርም ስለ እርሱ ከበረ፤ 16 እግዚአብሔር ስለ እርሱ የከበረ ከሆነ፤ እግዚአብሔር ደግሞ እርሱን ራሱን ያከብረዋል ወዲያውም ያከብረዋል። 17 ልጆች ሆይ፤ ገና ጥቂት ጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ፤ ትፈልጉኛላችሁ፤ ለአይሁድም። እኔ ወደምህደበት እናንተ ልትመጡ አይቻላችሁም እንዳልኋቸው። አሁን ለእናንተ ደግሞ እላችኋለሁ። 18 እርሰ በርሳችሁ ትዋደዱ ዘንድ፤ እንደ ወደድኋችሁ እናንተ ደግሞ እርሰ በርሳችሁ ትዋደዱ ዘንድ አዲስ ትእዛዝ እሰጣችኋለሁ። 19 እርሰ በርሳችሁ ፍቅር ቢኖራችሁ፤ ደቂ መዛሙርቴ እንደ ሆናችሁ ሰዎች ሁሉ በዚህ ያውቃሉ። 20 ሰምዎን ጴጥሮሰም። ጌታ ሆይ፤ ወዴት ትሄዳለህ? አለው። ኢየሱስም። ወደምህደበት አሁን ልትከተላኝ አትችልም። ነገር ግን በኋላ ትከተላኛለህ ብሎ መለሰለት። 21 ጴጥሮሰም። ጌታ ሆይ፤ አሁን ልከተልህ አለመቻሉ ስለ ምንድር ነው? ነፍሴን ሰንኳ ስለ አንተ እሰጣለሁ አለው። 22 ኢየሱስም እንዲህ ብሎ መለሰለት። ነፍሱህን ስለ እኔ ትሰጣለህን? እውነት እውነት እልሃለሁ። ሦስት ጊዜ እስክትክደኝ ድረስ ደር አይጮኽም።

10

1 ልባችሁ አይታወክ፤ በእግዚአብሔር እመኑ፤ በእኔም ደግሞ እመኑ። 2 በአባቴ ቤት ብዙ መኖሪያ አለ፤ እንዲህስ ባይሆን ባልኋችሁ ነበር፤ ሰፍራ አዘጋጅላችሁ ዘንድ እሄዳለሁና፤ 3 ሄጄም ሰፍራ ባዘጋጅላችሁ፤ እኔ ባለሁበት እናንተ ደግሞ እንድትሆኑ ሁለተኛ እመጣለሁ ወደ እኔም እወስዳችኋለሁ። 4 ወደምህደበትም ታውቃላችሁ፤ መንገዱንም ታውቃላችሁ። 5 ቶማስም። ጌታ ሆይ፤ ወደምትሄድበት እናውቅም፤ እንዴትስ መንገዱን እናውቃለን? አለው። 6 ኢየሱስም። እኔ መንገድና እውነት ሕይወትም ነኝ፤ በእኔ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም። 7 እኔንስ ብታውቁኝ አባቴን ደግሞ ባወቃችሁ ነበር። ከአሁንም ጀምራችሁ ታውቁታላችሁ አይታችሁትማል አለው። 8 ፊልጶስ። ጌታ ሆይ፤ አብን አሳየንና ይበቃናል አለው። 9 ኢየሱስም አለው። አንተ ፊልጶስ፤ ይህን ያህል ዘመን ከእናንተ ጋር ሰኖር አታውቀኝምን? እኔን ያየ አብን አይቶአል፤ እንዴትስ አንተ። አብን አሳየን ትላለህ? 10 እኔ በአብ እንዳለሁ አብም በእኔ እንዳለ አታምንምን? እኔ የምነግራችሁን ቃል ከራሴ አልናገረውም፤ ነገር ግን በእኔ የሚኖረው አብ እርሱ

ሥራውን ይሠራል። 16 እኔ በአብ እንዳለሁ አብም በእኔ እንዳለ እመኑኝ፤ ባይሆን ሰለ ራሱ ሰለ ሥራው እመኑኝ። 17 እውነት እውነት እላችኋለሁ። በእኔ የሚያምን እኔ የማደርገውን ሥራ እርሱ ደግሞ ያደርጋል፤ ከዚህም የሚበልጥ ያደርጋል። 18 እኔ ወደ አብ እሄዳለሁና፤ አብም ሰለ ወልድ እንዲከበር በሰሜ የምትለምኑትን ሁሉ አደርገዋለሁ። 19 ማናቸውንም ነገር በሰሜ ብትለምኑ እኔ አደርገዋለሁ። 20 እርሱም ዓለም የማያየውና የማያውቀው ሰለ ሆነ ሊቀበለው የማይቻለው የእውነት መንፈስ ነው፤ ነገር ግን ከእናንተ ዘንድ ሰለሚኖር በውሥጣችሁም ሰለሚሆን እናንተ ታውቃላችሁ። 21 ወላጆች እንደ ሌላቸው ልጆች አልተዋችሁም፤ ወደ እናንተ እመጣለሁ። 22 ገና ጥቂት ዘመን አለ ከዚህም በኋላ ዓለም አያየኝም፤ እናንተ ግን ታዩኛላችሁ፤ እኔ ሕያው ነኝና እናንተ ደግሞ ሕያዋን ትሆናላችሁ። 23 እኔ በአባቴ እንዳለሁ እናንተም በእኔ እንዳላችሁ እኔም በእናንተ እንዳለሁ በዚያን ቀን ታውቃላችሁ። 24 ትእዛዜ በእርሱ ዘንድ ያለችው የሚጠብቃትም የሚወደኝ እርሱ ነው፤ የሚወደኝንም አባቴ ይወደዋል እኔም እወደዋለሁ ራሴንም እገልጥለታለሁ። 25 የአስቆርቴ ያይደለ ይሁዳ። ጌታ ሆይ፡ ለዓለም ሳይሆን ራሴን ለእኛ ልትገልጥ ያለህ እንዴት ነው? አለው። 26 ኢየሱስም መለሰ አለውም። የሚወደኝ ቢኖር ቃሌን ይጠብቃል፤ አባቴም ይወደዋል ወደ እርሱም እንመጣለን በእርሱም ዘንድ መኖሪያ እናደርጋለን። 27 የማይወደኝ ቃሌን አይጠብቅም፤ የምትሰሙትም ቃል የላከኝ የአብ ነው እንጂ የእኔ አይደለም። 28 ከእናንተ ዘንድ ሰኖር ይህን ነግሪአችኋለሁ፤ 29 አብ በሰሜ የሚልከው ግን መንፈስ ቅዱስ የሆነው አጽናኝ እርሱ ሁሉን ያስተምራችኋል እኔም የነገርኋችሁን ሁሉ ያሳሰባችኋል። 30 ስላምን እተውላችኋለሁ። ሰላሜን እሰጣችኋለሁ፤ እኔ የምሰጣችሁ ዓለም እንደሚሰጥ አይደለም። ልባችሁ አይታወክ አይፍራም። 31 እኔ እሄዳለሁ ወደ እናንተም እመጣለሁ እንዳልኋችሁ ሰማችሁ። የምትወዱኝ ሰ ብትሆኑ ከእኔ አብ ይበልጣልና ወደ አብ በመሄዳ ደስ ባላችሁ ነበር። 32 ከሆነም በኋላ ታምኑ ዘንድ አሁን አስቀድሞ ሳይሆን። ነግሪአችኋለሁ። 33 ከእንግዲህ ወዲህ ከእናንተ ጋር ብዙ አልናገርም። የዚህ ዓለም ገዥ ይመጣልና፤ በእኔ ላይም እንዳች የለውም፤ 34 ነገር ግን አብን እንድወድ ዓለም ሊያውቅ፣ አብም እንዳዘዘኝ፣ እንዲሁ አደርጋለሁ። ተነሡ፤ ከዚህ እንሂድ።

፲፭

፩ እውነተኛ የወይን ግንድ እኔ ነኝ፤ ገበሬውም አባቴ ነው።
 ፪ ፍሬ የሚያፈራውን በእኔ ያለውን ቅርንጫፍ ሁሉ ያሰወግደዋል፤
 ፫ ፍሬ የሚያፈራውንም ሁሉ አብዝቶ እንዲያፈራ ያጠራዋል።
 ፬ እናንተ ስለ ነገርኋችሁ ቃል አሁን ንጹሐን ናችሁ፤ ፭ በእኔ
 ኑሩ እኔም በእናንተ። ቅርንጫፍ በወይኑ ግንድ ባይኖር ከራሱ
 ፍሬ ሊያፈራ እንዳይቻለው፣ እንዲሁ እናንተ ደግሞ በእኔ ባትኖሩ
 አትችሉም። ፮ እኔ የወይን ግንድ ነኝ እናንተም ቅርንጫፎች
 ናችሁ። ያለ እኔ ምንም ልታደርጉ አትችሉምና በእኔ የሚኖር
 እኔም በእርሱ፣ እርሱ ብዙ ፍሬ ያፈራል። ፯ በእኔ የሚኖር ቢሆን
 እንደ ቅርንጫፍ ወደ ውጭ ይጣላል ይደርቅማል፤ እነርሱንም
 ስብስበው ወደ እሳት ይጥሉአቸዋል፣ ያቃጥሉአቸውማል።
 ፰ በእኔ ብትኖሩ ቃሎቼም በእናንተ ቢኖሩ የምትወዱትን ሁሉ
 ለምኑ ይሆንላችሁማል። ፱ ብዙ ፍሬ ብታፈሩና ደቀ መዛሙርቴ
 ብትሆኑ በዚህ አባቴ ይከበራል። ፲ ኡብ እንደ ወደደኝ እኔ
 ደግሞ ወደድኋችሁ፤ በፍቅሬ ኑሩ። ፲ እኔ የአባቴን ትእዛዝ እንደ
 ጠበቅሁ በፍቅሩም እንደምኖር፣ ትእዛዜን ብትጠብቁ በፍቅሬ
 ትኖራላችሁ። ፲፪ ደስታዬም በእናንተ እንዲሆን ደስታችሁም
 እንዲፈጸም ይህን ነግራክችኋለሁ። ፲፫ እኔ እንደ ወደድኋችሁ
 እርስ በርሳችሁ ትዋደዱ ዘንድ ትእዛዜ ይህች ናት። ፲፬ ነፍሱን
 ስለ ወዳጆቹ ከመስጠት ይልቅ ከዚህ የሚበልጥ ፍቅር
 ለማንም የለውም። ፲፭ እኔ ያዘዘኋችሁን ሁሉ ብታደርጉ እናንተ
 ወዳጆቼ ናችሁ። ፲፭ ከእንግዲህ ወዲህ ባርች አልላችሁም፤ ባርያ
 ጌታው የሚያደርገውን አያውቅምና፤ ወዳጆች ግን ብያችኋለሁ።
 ከአባቴ የሰማሁትን ሁሉ ለእናንተ አስታውቄአችኋለሁና። ፲፮ እኔ
 መረጥኋችሁ እንጂ እናንተ አልመረጣችሁኝም፤ አብም በሰሜ
 የምትለምኑትን ሁሉ እንዲሰጣችሁ፣ ልትሄዱና ፍሬ ልታፈሩ
 ፍሬአችሁም ሊኖር ሾምኋችሁ። ፲፯ እርስ በርሳችሁ እንድትዋደዱ
 ይህን አዘኝኋለሁ። ፲፰ ዓለም ቢጠላችሁ ከእናንተ በፊት እኔን
 እንደ ጠላኝ አወቁ። ፲፱ ከዓለምስ ብትሆኑ ዓለም የራሱ የሆነውን
 ይወድ ነበር፤ ነገር ግን እኔ ከዓለም መረጥኋችሁ እንጂ ከዓለም
 ስለ አይደላችሁ ስለዚህ ዓለም ይጠላችኋል። ፳ ባርያ ከጌታው
 አይበልጥም ብዬ የነገርኋችሁን ቃል አሰቡ። እኔን አሳደውኝ
 እንደ ሆኑ እናንተን ደግሞ ያሳድዱክችኋል፤ ቃሉን ጠብቀው
 እንደ ሆኑ ቃላችሁን ደግሞ ይጠብቃሉ። ፳፩ ዳሩ ግን የላከኝን

አያውቁምና ይህን ሁሉ ስለ ሰሜ ያደርጉባችኋል። 36 እኔ መጥቼ ባልነገርኋቸውስ ኃጢአት ባልሆነባቸውም ነበር፤ አሁን ግን ለኃጢአታቸው ምክንያት የላቸውም። 37 እኔን የሚጠላ አባቴን ደግሞ ይጠላል። 38 ሌላ ሰው ያላደረገውን ሥራ በመካከላቸው ባላደረገሁ፣ ኃጢአት ባልሆነባቸውም ነበር፤ አሁን ግን እኔንም አባቴንም አይተውማል ጠልተውማል። 39 ነገር ግን በሕጋቸው። በከንቱ ጠሉኝ ተብሎ የተጻፈው ቃል ይፈጸም ዘንድ ነው። 40 ዳሩ ግን እኔ ከአብ ዘንድ የምልክላችሁ አጽናኝ እርሱም ከአብ የሚወጣ የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ፣ እርሱ ስለ እኔ ይመስክራል፤ 41 እናንተም ደግሞ ከመጀመሪያ ከእኔ ጋር ኖራችኋልና ትመስክራላችሁ።

15

42 እንዳትሰናከሉ ይህን ተናግራችኋለሁ። 43 ከምኩራባቸው ያወጡአችኋል፤ ከዚህ በላይ ደግሞ የሚገድላችሁ ሁሉ እግዚአብሔርን እንደሚያገለግል የሚመስልበት ጊዜ ይመጣል። 44 ይህንም የሚያደርጉባችሁ አብንና እኔን ስላላወቁ ነው። 45 ነገር ግን ጊዜው ሲደርስ እኔ እንደ ነገርኋችሁ ታሰቡ ዘንድ ይህን ተናግራችኋለሁ። ከእናንተም ጋር ስለ ነበርሁ በመጀመሪያ ይህን አልነገርኋችሁም። 46 አሁን ግን ወደ ላከኝ እሄዳለሁ ከእናንተም። ወዴት ትሄዳለህ? ብሎ የሚጠይቀኝ የለም። 47 ነገር ግን ይህን ስለ ተናገርኋችሁ ንዘን በልባችሁ ሞልቶአል። 48 እኔ ግን እውነት እነግራችኋለሁ፤ እኔ እንድሄድ ይሻላችኋል። እኔ ባልሄድ አጽናኙ ወደ እናንተ አይመጣምና፤ እኔ ብሄድ ግን እርሱን እልክላችኋለሁ። 49 እርሱም መጥቶ ስለ ኃጢአት ስለ ጽድቅም ስለ ፍርድም ዓለምን ይወቅሳል፤ 50-51 ስለ ፍርድም፣ የዚህ ዓለም ገዥ ስለ ተፈረደበት ነው። 52 የምነግራችሁ ገና ብዙ አለኝ፣ ነገር ግን አሁን ልትሸከሙት አትችሉም። 53 ግን እርሱ የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ ወደ እውነት ሁሉ ይመራችኋል፤ የሚሰማውን ሁሉ ይናገራል እንጂ ከራሱ አይነግርምና፤ የሚመጣውንም ይነግራችኋል። 54 እርሱ ያከብረኛል፣ ለእኔ ካለኝ ወሰዶ ይነግራችኋልና። 55 ለአብ ያለው ሁሉ የእኔ ነው፤ ስለዚህ። ለእኔ ካለኝ ወሰዶ ይነግራችኋል አልሁ። 56 ጥቂት ጊዜ አለ፣ አታዩኝምም፤ ደግሞም ጥቂት ጊዜ አለ፣ ታዩኛላችሁም፣ እኔ ወደ አብ እሄዳለሁና። 57 ከደቀ መዛሙርቱም እንዳንዶቹ እርስ በርሳቸው። ጥቂት ጊዜ

አለ። አታዩኝምም፤ ደግሞም ጥቂት ጊዜ አለ። ታዩኛላችሁም፤ ደግሞ። ወደ ኡብ እሄዳለሁና የሚለን ይህ ምንድር ነው? ተባባሉ። ፲፰ እንግዲህ። ጥቂት የሚለው ይህ ምንድር ነው? የሚናገረውን አናውቅም አሉ። ፲፱ ኢየሱስም ሊጠይቁት እንደ ወደዱ አውቆ እንዲህ አላቸው። ጥቂት ጊዜ አለ። አታዩኝምም፤ ደግሞም ጥቂት ጊዜ አለ። ታዩኛላችሁ ሰላልሁ። ሰለዚህ እርሰ በርሳችሁ ትመራመራላችሁን? ፳ እውነት እውነት እላችኋለሁ። እናንተ ታለቅሳላችሁ ሙሾም ታወጣላችሁ። ዓለም ግን ደስ ይለዋል፤ እናንተም ታዝናላችሁ። ነገር ግን ንዝናችሁ ወደ ደስታ ይለወጣል። ፳፩ ሴት በምትወልድበት ጊዜ ወራትዎ ሰለ ደረሰ ታዝናላች፤ ነገር ግን ሕፃን ከወለደች በኋላ። ሰው በዓለም ተወልዶአልና ሰለ ደስታዎ መከራዋን ኋላ አታስበውም። ፳፪ እንግዲህ እናንተ ደግሞ አሁን ታዝናላችሁ፤ ነገር ግን እንደ ገና አያችኋለሁ ልባችሁም ደስ ይለዋል። ደስታችሁንም የሚወስድባችሁ የለም። ፳፫ በዚያን ቀንም ከእኔ እንደች አትለምኑም። እውነት እውነት እላችኋለሁ። ኡብ በሰሜ የምትለምኑትን ሁሉ ይሰጣችኋል። ፳፬ እስከ አሁን በሰሜ ምንም አልለመናችሁም፤ ደስታችሁ ፍጹም እንዲሆን ለምኑ ትቀበሉማላችሁ። ፳፭ ይህን በምሳሌ ነግራችኋለሁ፤ ነገር ግን ሰለ ኡብ ለእናንተ በግልጥ የምናገርበት እንጂ ከዚያ ወዲያ በምሳሌ የማልናገርበት ሰዓት ይመጣል። ፳፮ በዚያን ቀን በሰሜ ትለምናላችሁ፤ እኔም ሰለ እናንተ ኡብን እንድለምን የምላችሁ አይደለሁም፤ ፳፯ እናንተ ሰለ ወደዳችሁኝ ከእግዚአብሔርም ዘንድ እኔ እንደ ወጣሁ ሰላመናችሁ ኡብ እርሱ ራሱ ይወዳችኋልና። ፳፰ ከኡብ ወጥቼ ወደ ዓለም መጥቻለሁ፤ ደግሞ ዓለምን እተወዋለሁ ወደ ኡብም እሄዳለሁ። ፳፱ ደቀ መዛሙርቱ። እነሆ። አሁን በግልጥ ትናገራለህ በምሳሌም ምንም አትነግርም። ፴ ሁሉን እንድታውቅ ማንምም ሊጠይቅህ እንዳትፈልግ አሁን እናውቃለን፤ ሰለዚህ ከእግዚአብሔር እንደ ወጣህ እናምናለን አሉት። ፴፩ ኢየሱስም እንዲህ ብሎ መለሰላቸው። አሁን ታምናላችሁን? ፴፪ እነሆ። እያንዳንዳችሁ ወደ ቤት የምትበታተኑበት እኔንም ለብቻዬ የምትተወበት ሰዓት ይመጣል። አሁንም ደርሶአል፤ ነገር ግን ኡብ ከእኔ ጋር ሰለ ሆነ ብቻዬን አይደለሁም። ፴፫ በእኔ ሳላችሁ ሰላም እንዲሆንላችሁ ይህን ተናግራችኋለሁ። በዓለም ሳላችሁ መከራ አለባችሁ፤ ነገር ግን አይዘክችሁ፤ እኔ ዓለምን አሸንፌዋለሁ።

፲፯

፩-፫ እውነተኛ አምላክ ብቻ የሆነህ አንተን የላክኸውንም ኢየሱስ ክርስቶስን ያውቁ ዘንድ ይህች የዘላለም ሕይወት ናት። ፬ እኔ ላደርገው የሰጠኸኝን ሥራ ፈጽሜ በምድር አከበርሁ፤ ፭ አሁንም፡ አባት ሆይ፡ ዓለም ሳይፈጠር በአንተ ዘንድ በነበረኝ ክብር አንተ በራስህ ዘንድ አክብረኝ። ፮ ከዓለም ለሰጠኸኝ ሰዎች ሰምህን ገለጥሁላቸው። የአንተ ነበሩ ለእኔም ሰጠሃቸው፤ ፯ ቃልህንም ጠብቀዋል። የሰጠኸኝ ሁሉ ከአንተ እንደ ሆነ አሁን ያውቃሉ፤ ፰ የሰጠኸኝን ቃል ሰጥቻቸዋለሁና፤ እነርሱም ተቀበሉት፡ ከአንተም ዘንድ እንደ ወጣሁ በእውነት አወቁ፡ አንተም እንደ ላክኸኝ አመኑ። ፱ እኔ ስለ እነዚህ አለምናለሁ፤ ስለ ዓለም አልለምንም ስለ ሰጠኸኝ እንጂ፤ የአንተ ናቸውና፤ ፲ የእኔም የሆነ ሁሉ የአንተ ነው የአንተውም የእኔ ነው፤ እኔም ስለ እነርሱ ከብሬአለሁ። ፲፩ ከዚህም በኋላ በዓለም አይደለሁም፡ እነርሱም በዓለም ናቸው፡ እኔም ወደ አንተ እመጣለሁ። ቅዱስ አባት ሆይ፡ እነዚህን የሰጠኸኝን እንደ እኛ አንድ እንዲሆኑ በሰምህ ጠብቃቸው። ፲፪ ከእነርሱ ጋር በዓለም ሳለሁ የሰጠኸኝን በሰምህ እኔ እጠብቃቸው ነበር፤ ጠበቅኋቸውም መጽሐፉም እንዲፈጸም ከጥፋት ልጅ በቀር ከእነርሱ ማንም አልጠፋም። ፲፫ አሁንም ወደ አንተ እመጣለሁ፤ በእነርሱም ዘንድ ደስታዬ የተፈጸመ እንዲሆንላቸው ይህን በዓለም እናገራለሁ። ፲፬ እኔ ቃልህን ሰጥቻቸዋለሁ፤ እኔም ከዓለም እንዳይደለሁ ከዓለም አይደሉምና ዓለም ጠላቸው። ፲፭ ከክፉ እንድትጠብቃቸው እንጂ ከዓለም እንድታወጣቸው አልለምንም። ፲፮ እኔ ከዓለም እንዳይደለሁ ከዓለም አይደሉም። ፲፯ በእውነትህ ቀድሳቸው፤ ቃልህ እውነት ነው። ፲፰ ወደ ዓለም እንደ ላክኸኝ እንዲሁ እኔ ወደ ዓለም ላክኋቸው፤ ፲፱ እነርሱም ደግሞ በእውነት የተቀደሱ እንዲሆኑ እኔ ራሴን ስለ እነርሱ አቀድሳለሁ። ፳-፳፬ አባት ሆይ፡ ዓለም ሳይፈጠር ስለ ወደድኸኝ የሰጠኸኝን ክብሪን እንዲያዩ እኔ ባለሁበት የሰጠኸኝ እነርሱ ደግሞ ከእኔ ጋር ይሆኑ ዘንድ እወዳለሁ። ፳፭ ጻድቅ አባት ሆይ፡ ዓለም አላወቀህም፡ እኔ ግን አወቅሁህ እነዚህም አንተ እንደ ላክኸኝ አወቁ፤ ፳፮ እኔንም የወደድህባት ፍቅር በእነርሱ እንድትሆን እኔም በእነርሱ፡ ሰምህን አስታወቅኋቸው አስታውቃቸውማለሁ።

፲፰

፩ ኢየሱስም ይህን ብሎ ኦቲክልት ወዳለበት ሰፍራ ወደ ቁድሮን ወንዝ ማዶ ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ወጣ፤ እርሱም ደቀ መዛሙርቱም በዚያ ገቡ። ፪ ኢየሱስም ደቀ መዛሙርቱም ብዙ ጊዜ ወደዚያ ስለ ተሰበሰቡ አሳልፎ የሰጠው ይሁዳ ደግሞ ሰፍራውን ያውቅ ነበር። ፫ ሰለዚህ ይሁዳ ጭፍሮችንና ከካህናት አለቆች ከፈሪሳውያንም ሎሌዎችን ተቀብሎ በችቦና በፋና በጋሻ ጦርም ወደዚያ መጣ። ፬ ኢየሱስም የሚመጣበትን ሁሉ እውቆ ወጣና። ማንን ትፈልጋላችሁ አላቸው። ፭ የናዝሬቱን ኢየሱስን ብለው መለሱለት። ኢየሱስ። እኔ ነኝ አላቸው። አሳልፎ የሰጠውም ይሁዳ ደግሞ ከእነርሱ ጋር ቆሞ ነበር። ፮ እንግዲህ። እኔ ነኝ ባላቸው ጊዜ ወደ ኋላ አፈግናገው በምድር ወደቁ። ፯ ደግሞም። ማንን ትፈልጋላችሁ? ብሎ ጠየቃቸው። እነርሱም። የናዝሬቱን ኢየሱስን አሉት። ፰ ኢየሱስ መልሶ። እኔ ነኝ አልኋችሁ፤ እንግዲህ እኔን ትፈልጉ እንደ ሆናችሁ እነዚህ ይሂዱ ተወክቸው አለ፤ ፱ ይህም። ከእነዚህ ከሰጠኸኝ እንዲን ሰንኳ አላጠፋሁም ያለው ቃል ይፈጸም ዘንድ ነው። ፲ ሰምዖን ጴጥሮስም ሰይፍ ስለ ነበረው መዘዘው፣ የሊቀ ካህናቱንም ባርያ መትቶ ቀኝ ጆሮውን ቈረጠ፤ የባርያውም ሰም ማልኮስ ነበረ። ፲፩ ኢየሱስም ጴጥሮስን። ሰይፍህን ወደ ሰገባው ክተተው፤ ኦብ የሰጠኝን ጽዋ አልጠጣትምን? አለው። ፲፪ እንግዲህ የሻለቃውና ጭፍሮቹ የአይሁድም ሎሌዎች ኢየሱስን ይዘው አሰሩት። ፲፫ አስቀድመውም ወደ ሐና ወሰዱት፤ በዚያች ዓመት ሊቀ ካህናት ለነበረው ሊቀያፋ አማቱ ነበርና። ፲፬ ቀያፋም። አንድ ሰው ስለ ሕዝብ ይሞት ዘንድ ይሻላል ብሎ ለአይሁድ የመከራቸው ነበረ። ፲፭ ሰምዖን ጴጥሮስም ሌላውም ደቀ መዝሙር ኢየሱስን ተከተሉ። ያም ደቀ መዝሙር በሊቀ ካህናቱ ዘንድ የታወቀ ነበረ፣ ወደ ሊቀ ካህናቱም ግቢ ከኢየሱስ ጋር ገባ፤ ፲፮ ጴጥሮስ ግን በውጭ በበሩ ቆሞ ነበር። እንግዲህ በሊቀ ካህናቱ ዘንድ የታወቀው ሌላው ደቀ መዝሙር ወጣ ለበረኛይቱም ነግሮ ጴጥሮስን አሰገባው። ፲፯ በረኛ የነበረችይቱም ገረድ ጴጥሮስን። አንተ ደግሞ ከዚህ ሰው ደቀ መዛሙርት እንዲ አይደለህምን? አላችው። እርሱ። አይደለሁም አለ። ፲፰ ብርድ ነበረና ባሮችና ሎሌዎች የፍም እሳት እንድደው ቆሙ ይሞቁም ነበር፤ ጴጥሮስም ደግሞ ከእነርሱ ጋር ቆሞ ይሞቅ ነበር። ፲፱ ሊቀ ካህናቱም ኢየሱስን ስለ ደቀ

መዛሙርቱና ስለ ትምህርቱ ጠየቀው። ፳ ኢየሱስም መልሶ። እኔ በግልጥ ለዓለም ተናገርሁ፤ አይሁድ ሁሉ በሚሰበሰቡበት በምኩራብና በመቅደስ እኔ ሁልጊዜ አስተማርሁ። በሰውርም ምንም አልተናገርሁም። ፳፩ ስለምን ትጠይቀኛለህ? ለእነርሱ የተናገርሁትን የሰሙትን ጠይቅ፤ እነሆ፡ እነዚህ እኔ የነገርሁትን ያውቃሉ አለው። ፳፪ ይህንም ሲል በዚያ ቆሞ የነበረው ከሎሌዎች አንዱ። ለለቀ ካህናቱ እንዲህ ትመልሳለህን? ብሎ ኢየሱስን በጥፊ መታው። ፳፫ ኢየሱስም መልሶ። ክፉ ተናግሪ እንደ ሆንሁ ስለ ክፉ መሰክር፤ መልካም ተናግሪ እንደ ሆንሁ ግን ስለ ምን ትመታኛለህ? አለው። ፳፬ ስለዚህ ሐና እንደ ታሰረ ወደ ለቀ ካህናቱ ወደ ቀያፋ ሰደደው። ፳፭ ስምዖን ጴጥሮስም ቆሞ እሳት ይሞቅ ነበር። እንግዲህ። አንተ ደግሞ ከደቀ መዛሙርቱ አይደለህምን? አሉት። እርሱም። አይደለሁም ብሎ ካደ። ፳፮ ጴጥሮስ ጀርውን የቈረጠው ዘመድ የሆነ ከለቀ ካህናቱ ባርች አንዱ። በአትክልቱ ከእርሱ ጋር እኔ አይቼህ አልነበረህምን? አለው። ፳፯ ጴጥሮስም እንደ ገና ካደ፡ ወዲያውም ደር ጮኸ። ፳፰ ኢየሱስንም ከቀያፋ ወደ ገዢ ግቢ ወሰዱት፤ ማለዳም ነበረ፤ እነርሱም የፋሲካ በግ ይበሉ ዘንድ እንጂ እንዳይረክሱ ወደ ገዢ ግቢ አልገቡም። ፳፱ ስለዚህ ጲላጦስ ወደ ውጭ ወደ እነርሱ ወጥቶ። ይህን ሰው ስለ ምን ትከሱታላችሁ አላቸው። ፴ እነርሱም መልሰው። ይህ ስለ ክፉ አድራጊ ባይሆን ወደ አንተ አሳልፈን ባልሰጠነውም ነበር አሉት። ፴፩ ጲላጦስም። እናንተ ወሰዳችሁ እንደ ሕጋችሁ ፍረዱበት አላቸው። አይሁድም። ለእኛ ማንንም ልንገድል አልተፈቀደልንም አሉት፤ ፴፪ ኢየሱስ በምን ዓይነት ሞት ሊሞት እንዳለው ሲያመለክት የተናገረው ቃል ይፈጸም ዘንድ ነው። ፴፫ ጲላጦስም እንደ ገና ወደ ገዢ ግቢ ገባና ኢየሱስን ጠርቶ። የአይሁድ ንጉሥ አንተ ነህን? አለው። ፴፬ ኢየሱስም መልሶ። አንተ ይህን የምትለው ከራስህ ነውን ወይስ ሌሎች ስለ እኔ ነገሩህን? አለው። ፴፭ ጲላጦስ መልሶ። እኔ አይሁዳዊ ነኝን? ወገኖችህና የካህናት አለቆች ለእኔ አሳልፈው ሰጡህ፤ ምን አድርገሃል? አለው። ፴፮ ኢየሱስም መልሶ። መንግሥቱ ከዚህ ዓለም አይደለችም፤ መንግሥቱስ ከዚህ ዓለም ብትሆን፤ ወደ አይሁድ እንዳልሰጥ ሎሌዎቹ ይዋጉልኝ ነበር፤ አሁን ግን መንግሥቱ ከዚህ አይደለችም አለው። ፴፯ ጲላጦስም። እንግዲያ ንጉሥ ነህን? አለው። ኢየሱስም መልሶ። እኔ ንጉሥ

እንደ ሆነሁ አንተ ትላለህ። እኔ ለእውነት ልመሰክር ስለዚህ ተወልጄለሁ ስለዚህም ወደ ዓለም መጥቻለሁ፤ ከእውነት የሆነ ሁሉ ድምፃን ይሰማል አለው። ፲፮ ጲላጦስ። እውነት ምንድር ነው? አለው። ይህንም ብሎ ዳግመኛ ወደ አይሁድ ወጥቶ። እኔስ አንዲት በደል ሰንኳ አላገኘሁበትም። ፲፱ ነገር ግን በፋሲካ አንድ ልፈታላችሁ ልማድ አላችሁ፤ እንግዲህ የአይሁድን ንጉሥ ልፈታላችሁ ትወዳላችሁን? አላቸው። ፳ ሁሉም ደግመው። በርባንን እንጂ ይህን አይደለም እያሉ ጮኹ። በርባን ግን ወንበዴ ነበረ።

፲፱

፩ በዚያን ጊዜም ጲላጦስ ኢየሱስን ይዞ ገረፈው። ፪ ወታደሮችም ከእሾህ አክሊል ጌንጉነው በራሱ ላይ እኖሩ ቀይ ልብሰም አለበሱት፤ ፫ እየቀረቡም። የአይሁድ ንጉሥ ሆይ፣ ሰላም ለአንተ ይህን ይሉት ነበር፤ ፬ በጥፊም ይመቱት ነበር። ጲላጦስም ደግሞ ወደ ውጭ ወጥቶ። እነሆ፣ አንዲት በደል ሰንኳ እንዳላገኘሁበት ታውቁ ዘንድ እርሱን ወደ ውጭ አወጣላችኋለሁ አላቸው። ፭ ኢየሱስም የእሾህ አክሊል ደፍቶ ቀይ ልብሰም ለብሶ ወደ ውጭ ወጣ። ፮ ጲላጦስም። እነሆ ሰውዬው አላቸው። የካህናት አለቆችና ሎሌዎች ባዩትም ጊዜ። ሰቀለው ሰቀለው እያሉ ጮኹ። ጲላጦስም። እኔስ አንዲት በደል ሰንኳ አላገኘሁበትምና እናንተ ወሰዳችሁ ሰቀሉት አላቸው። ፯ አይሁድም መልሰው። እኛ ሕግ አለን፣ እንደ ሕጋችንም ሊሞት ይገባዋል፣ ራሱን የእግዚአብሔር ልጅ አድርጎአልና አሉት። ፰ ስለዚህ ጲላጦስ ይህን ነገር በሰማ ጊዜ እግጅ ፈራ፤ ፱ ተመልሶም ወደ ገዡ ግቢ ገባና ኢየሱስን። አንተ ከወዳት ነህ? አለው። ኢየሱስ ግን አንድ እንኳ አልመለሰለትም። ፲ ስለዚህ ጲላጦስ። አትነግረኝምን? ልሰቅልህ ሥልጣን እንዳለኝ ወይም ልፈታህ ሥልጣን እንዳለኝ አታውቅምን? አለው። ፲፩ ኢየሱስም መልሶ። ከላይ ካልተሰጠህ በቀር በእኔ ላይ ምንም ሥልጣን ባልነበረህም፤ ስለዚህ ለአንተ አኅልፎ የሰጠኝ ኃጢአቱ የባሰ ነው አለው። ፲፪ ከዚህ በኋላ ጲላጦስ ሊፈታው ፈለገ፤ ነገር ግን አይሁድ። ይህንን ብትፈታው የቄሣር ወዳጅ አይደለህም፤ ራሱን ንጉሥ የሚያደርግ ሁሉ የቄሣር ተቃዋሚ ነው እያሉ ጮኹ። ፲፫ ጲላጦስም ይህን ነገር ሰምቶ ኢየሱስን ወደ ውጭ አወጣው፣ በዕብራይስጥም ገበታ በተባለው ጸፍጸፍ በሚሉት

ሰፍራ በፍርድ ወንበር ተቀመጠ። 10 ለፋሲካም የማዘጋጀት ቀን ነበረ፤ ሰድስት ሰዓትም የሚያህል ነበረ፤ አይሁድንም። እነሆ ንጉሣችሁ አላቸው። 11 እነርሱ ግን። አሰወግደው፣ አሰወግደው፣ ሰቀለው እያሉ ጮኹ። ጲላጦስም። ንጉሣችሁን ልሰቀለውን? አላቸው። የካህናት አለቆችም። ከቁሣር በቀር ሌላ ንጉሥ የለንም ብለው መለሱለት። 12 ስለዚህ በዚያን ጊዜ እንዲሰቀል አሳልፎ ሰጣቸው። 13 ኢየሱስንም ይዘው ወሰዱት፤ መሰቀሉንም ተሸክሞ በዕብራይስጥ ጎልጎታ ወደ ተባለው የራስ ቅል ሰፍራ ወደሚሉት ወጣ። 14 በዚያም ሰቀሉት፣ ከእርሱም ጋር ሌሎች ሁለት፣ እንዲን በዚህ እንዲን በዚያ ኢየሱስንም በመካከላቸው ሰቀሉ። 15 ጲላጦስም ደግሞ ጽሕፈት ጽፎ በመሰቀሉ ላይ አኖረው፤ ጽሕፈቱም። የአይሁድ ንጉሥ የናዝሬቱ ኢየሱስ የሚል ነበረ። 16 ኢየሱስም የተሰቀለበት ሰፍራ ለከተማ ቅርብ ነበረና ከአይሁድ ብዙዎች ይህን ጽሕፈት አነበቡት፤ በዕብራይስጥና በሮማይስጥ በግሪክም ተጽፎ ነበር። 17 ስለዚህ የአይሁድ ካህናት አለቆች ጲላጦስን። እርሱ። የአይሁድ ንጉስ ነኝ እንዳለ እንጂ የአይሁድ ንጉሥ ብለህ አትጻፍ አሉት። 18 ጲላጦስም። የጻፍሁትን ጽፌአለሁ ብሎ መለሰ። 19 ጭፍሮችም ኢየሱስን በሰቀሉት ጊዜ ልብሶቹን ወሰደው ለእያንዳንዱ ጭፍራ አንድ ክፍል ሆኖ በአራት ከፋፈሉት፤ እጀጠባቡን ደግሞ ወሰዱ። እጀጠባቡም ከላይ ጀምሮ ወጥ ሆኖ የተሠራ ነበረ እንጂ የተሰፋ አልነበረም። 20 ስለዚህ እርሱ በርሳቸው። ለማን እንዲሆን በእርሱ ዕጣ እንጣጣልበት እንጂ አንቅደደው ተባባሉ። ይህም። ልብሱን እርሱ በርሳቸው ተከፋፈሉ በእጀጠባቤም ዕጣ ተጣጣሉበት የሚለው የመጽሐፍ ቃል ይፈጸም ዘንድ ነው። 21 ጭፍሮችም እንዲህ አደረጉ። ነገር ግን በኢየሱስ መሰቀል አጠገብ እናቱ፣ የእናቱም እሳት፣ የቀለዮጳም ሚስት ማርያም፣ መግደላዊትም ማርያም ቆመው ነበር። 22 ኢየሱስም እናቱን ይወደው የነበረውንም ደቀ መዝሙር በአጠገቡ ቆሞ ባየ ጊዜ እናቱን። እንቺ ሴት፣ እነሆ ልጅሽ አላት። 23 ከዚህ በኋላ ደቀ መዝሙሩን። እናትህ እንኳት አለው። ከዚህም ሰዓት ጀምሮ ደቀ መዝሙሩ ወደ ቤቱ ወሰዳት። 24 ከዚህ በኋላ ኢየሱስ እሁን ሁሉ እንደተፈጸመ አውቆ የመጽሐፍ ቃል ይፈጸም ዘንድ። ተጠማህ አለ። 25 በዚያም ሆሞጣጤ የሞላበት ዕቃ ተቀምጦ ነበር፤ እነርሱም ሆሞጣጤውን በሰፍነግ ሞልተው በሁሶፕም አድርገው ወደ አፋ አቀረቡለት። 26 ኢየሱስም ሆሞጣጤውን ከተቀበለ በኋላ። ተፈጸመ አለ፣ ራሱንም አዘንብሎ ነፍሱን

አሳልፎ ሰጠ። ፲፱፡፳፭ አይሁድም የማዘጋጀት ቀን ስለ ሆነ ያ ሰንበት ትልቅ ነበረና ሥጋቸው በሰንበት በመሰቀል ላይ እንዳይኖር፤ ጭናቸውን ሰብረው እንዲያወርዱአቸው ጴሊጦስን ለመኑት። ፲፱፡፳፮ ጭፍሮችም መጥተው የፊተኛውን ጭን ከእርሱም ጋር የተሰቀለውን የሌላውን ጭን ሰበሩ፤ ፲፱፡፳፱ ወደ ኢየሱስ በመጡ ጊዜ ግን እርሱ ፈጽሞ እንደ ሞተ አይተው ጭኑን አልሰበሩም፤ ፲፱፡፴፬ ነገር ግን ከጭፍሮች አንዱ ጎኑን በጦር ወጋው፤ ወዲያውም ደምና ውኃ ወጣ። ፲፱፡፴፭ ያየውም መሰክሮአል፤ ምስክሩም እውነት ነው፤ እናንተም ደግሞ ታምኑ ዘንድ እርሱ እውነት እንዲናገር ያውቃል። ፲፱፡፴፮ ይህ የሆነ። ከእርሱ አጥንት አይሰበርም የሚል የመጽሐፉ ቃል እንዲፈጸም ነው። ፲፱፡፴፯ ደግሞም ሌላው መጽሐፍ። የወጉትን ያይታል ይላል። ፲፱፡፴፰ ከዚህም በኋላ አይሁድን ስለ ፈራ በሰው ርዕይ የኢየሱስ ደቀ መዝሙር የነበረ የአርማትያስ ዮሴፍ የኢየሱስን ሥጋ ሊወስድ ጴሊጦስን ለመነ፤ ጴሊጦስም ፈቀደለት። ስለዚህም መጥቶ የኢየሱስን ሥጋ ወሰደ። ፲፱፡፴፱ ደግሞም አስቀድሞ በሌሊት ወደ ኢየሱስ መጥቶ የነበረ ኒቆዴሞስ መቶ ጎጥር የሚያህል የክርቤና የእሬት ቅልቅል ይዞ መጣ። ፲፱፡፵፩ የኢየሱስንም ሥጋ ወሰደው እንደ አይሁድ አገናነዝ ልማድ ከሸቱ ጋር በተልባ እግር ልብስ ከፈኑት። ፲፱፡፵፪ በተሰቀለበትም ሰፍራ አትክልት ነበረ። በአትክልቱም ማንም ገና ያልተቀበረበት አዲስ መቃብር ነበረ። ፲፱፡፵፫ ስለዚህ መቃብሩ ቅርብ ነበረና ስለ አይሁድ ማዘጋጀት ቀን ኢየሱስን በዚያ አኖሩት።

፳

፳፡፩ ከሳምንቱም በፊተኛው ቀን መግደላዊት ማርያም ገና ጨለማ ሳለ ማለዳ ወደ መቃብር መጣች ድንጋዩም ከመቃብሩ ተፈንቅሎ አየች። ፳፡፪ እየሮጠችም ወደ ስምዖን ጴጥሮስና ኢየሱስ ይወደው ወደ ነበረው ወደ ሌላው ደቀ መዝሙር መጥታ። ጌታን ከመቃብር ወሰደውታል ወዳትም እንዳኖሩት አናውቅም አለቻቸው። ፳፡፫ ስለዚህ ጴጥሮስና ሌላው ደቀ መዝሙር ወጥተው ወደ መቃብሩ ሄዱ። ፳፡፬ ሁለቱም አብረው ርጡ፤ ሌላው ደቀ መዝሙርም ከጴጥሮስ ይልቅ ፈጥኖ ወደ ፊት ርጠና አስቀድሞ ከመቃብሩ ደረሰ፤ ፳፡፭ ዝቅም ብሎ ቢመለከት የተልባ እግሩን ልብስ ተቀምጦ አየ፤ ነገር ግን አልገባም። ፳፡፮ ስምዖን ጴጥሮስም ተከትሎት መጣ ወደ መቃብሩም ገባ፤ የተልባ እግሩን

ልብስ ተቀምጦ አየ፤ ፳ ደግሞም በራሱ የነበረውን ጨርቅ ለብቻው በአንድ ሰፍራ ተጠምጥሞ እንደ ነበረ እንጂ ከተልባ እግሩ ልብስ ጋር ተቀምጦ እንዳልነበረ አየ። ፳፫ በዚያን ጊዜ አስቀድሞ ወደ መቃብር የመጣውም ሌላው ደቀ መዛሙር ደግሞ ገባ፤ አየም፤ አመነም፤ ፳፮ ከሙታን ይነሣ ዘንድ እንዲገባው የሚለውን የመጽሐፉን ቃል ገና አላወቁም ነበርና። ፳፯ ደቀ መዛሙርቱም ወደ ቤታቸው ደግሞ ሄዱ። ፳፱ ማርያም ግን እያለቀሰች ከመቃብሩ በስተ ውጭ ቆማ ነበር። ስታለቅስም ወደ መቃብር ዝቅ ብላ ተመለከተች፤ ፳፻ ሁለት መላእክትም ነጭ ልብስ ለብሰው የኢየሱስ ሥጋ ተኝቶበት በነበረው አንዱ በራሱ ሌላውም በእግር ጌ ተቀምጠው አየች። ፳፻፫ እነርሱም። አንቺ ሴት፤ ስለ ምን ታለቅሻለሽ? አሉአት። እርሰዋም። ጌታዬን ወስደውታል ወዴትም እንዳኖሩት አላውቅም አለቻቸው። ፳፻፮ ይህንም ብላ ወደ ኋላ ዘወር ስትል ኢየሱስን ቆሞ አየችው፤ ኢየሱስም እንደ ሆነ አላወቀችም። ፳፻፲ ኢየሱስም። አንቺ ሴት፤ ስለ ምን ታለቅሻለሽ? ማንንስ ትፈልገያለሽ? አላት። እርሰዋም የአትክልት ጠባቂ መሰሎአት። ጌታ ሆይ፤ አንተ ወስደኸው እንደ ሆነህ ወዴት እንዳኖርኸው ንገረኝ እኔም እወስደዋለሁ አለችው። ፳፻፲፮ ኢየሱስም። ማርያም አላት። እርሰዋ ዘወር ብላ በዕብራይስጥ። ረቡኪ አለችው፤ ትርጓሜውም። መምህር ሆይ ማለት ነው። ፳፻፲፯ ኢየሱስም። ገና ወደ አባቴ አላረግሁምና አትንኪኝ፤ ነገር ግን ወደ ወንድሞቼ ሄደሽ። እኔ ወደ አባቴና ወደ አባታችሁ ወደ አምላኬና ወደ አምላካችሁ ዓርጋለሁ ብለሽ ንገሪያቸው አላት። ፳፻፲፰ መግደላዊት ማርያም መጥታ ጌታን እንዳየች ይህንም እንዳላት ለደቀ መዛሙርቱ ነገረች። ፳፻፲፱ ያም ቀን እርሱም ከሳምንቱ ፊተኛው በመሸ ጊዜ፤ ደቀ መዛሙርቱ ተሰብስበው በነበሩበት፤ አይሁድን ስለ ፈሩ ደጆቹ ተዘግተው ሳሉ፤ ኢየሱስ መጣ፤ በመካከላቸውም ቆሞ። ስላም ለእናንተ ይሁን አላቸው። ፳፻፳ ይህንም ብሎ እጆቹንም ጎኑንም አሳያቸው። ደቀ መዛሙርቱም ጌታን ባዩ ጊዜ ደስ አላቸው። ፳፻፳፩ ኢየሱስም ዳግመኛ። ስላም ለእናንተ ይሁን፤ አብ እንደ ላከኝ እኔ ደግሞ እልካችኋለሁ አላቸው። ፳፻፳፪ ይህንም ብሎ እፍ አለባቸውና። መንፈስ ቅዱስን ተቀበሉ። ፳፻፳፫ ኃጢአታቸውን ይቅር ያላችኋቸው ሁሉ ይቀርላቸዋል፤ የያዛችሁባቸው ተይዘባቸዋል አላቸው። ፳፻፳፬ ነገር ግን ከአሥራ ሁለቱ አንዱ ዲዲሞስ የሚሉት ቶማስ ኢየሱስ በመጣ ጊዜ ከእነርሱ ጋር አልነበረም።

፳፭ ሌሎቹም ደቀ መዛሙርቱ። ጌታን አይተነዋል አሉት። እርሱ ግን። የችንካሩን ምልክት በእጆቹ ካላየሁ ጣቴንም በችንካሩ ምልክት ካላገባሁ እጅንም በጎኑ ካላገባሁ አላምንም አላቸው።

፳፮ ከሰምንት ቀን በኋላም ደቀ መዛሙርቱ ደግመው በውስጥ ነበሩ። ቶማስም ከእነርሱ ጋር ነበረ። ደጆች ተዘግተው ሳሉ ኢየሱስ መጣ፤ በመካከላቸውም ቆሞ። ሰላም ለእናንተ ይሁን አላቸው።

፳፯ ከዚያም በኋላ ቶማስን። ጣትህን ወደዚህ አምጣና እጆቼን እይ፤ እጅህንም አምጣና በጎኔ አግባው፤ ያመንህ እንጂ ያለመንህ እትሁን አለው።

፳፰ ቶማስም። ጌታዬ አምላኬም ብሎ መለሰለት።

፳፱ ኢየሱስም። ስለ አየኸኝ አምነሃል፤ ሳያዩ የሚያምኑ ብፁዓን ናቸው አለው።

፴ ኢየሱስም በዚህ መጽሐፍ ያልተጻፈ ሌላ ብዙ ምልክት በደቀ መዛሙርቱ ፊት አደረገ፤

፴፩ ነገር ግን ኢየሱስ እርሱ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደ ሆነ ታምኑ ዘንድ። አምናችሁም በሰሙ ሕይወት ይሆንላችሁ ዘንድ ይህ ተጽፎአል።

፳፩

፳ ከዚህ በኋላ ኢየሱስ በጥብርያደስ ባሕር አጠገብ ለደቀ መዛሙርቱ እንደ ገና ተገለጠላቸው፤

፳፯ እንዲህም ተገለጠ። ሰምዖን ጴጥሮስና ዲዲሞስ የሚባለው ቶማስ ከገለላ ቃና የሆነ ናትናኤልም የዘብዴዎስም ልጆች ከደቀ መዛሙርቱም ሌሎች ሁለት በአንድነት ነበሩ።

፳፮ ሰምዖን ጴጥሮስ። ዓሣ ላጠምድ እሄዳለሁ አላቸው። እነርሱም። እኛም ከእነተ ጋር እንመጣለን አሉት። ወጥተውም ወደ ታንኳይቱ ገቡ በዚያችም ሌሊት ምንም እላጠመዱም።

፳፯ በነጋም ጊዜ ኢየሱስ በባሕር ዳር ቆመ፤ ደቀ መዛሙርቱ ግን ኢየሱስ መሆኑን አላወቁም።

፳፰ ኢየሱስም። ልጆች ሆይ፤ አንዳች የሚበላ አላችሁን? አላቸው። የለንም ብለው መለሱለት።

፳፯ እርሱም። መረቡን በታንኳይቱ በስተ ቀኝ ጣሉት ታገኙማላችሁ አላቸው። ስለዚህ ጣሉት፤ በዚህም ጊዜ ከዓሣው ብዛት የተነሣ ሊጌትቱት አቃታቸው።

፳፰ ኢየሱስ ይወደው የነበረውም ደቀ መዝሙር ጴጥሮስን። ጌታ እኮ ነው አለው። ስለዚህ ሰምዖን ጴጥሮስ ጌታ መሆኑን በሰማ ጊዜ ዕራቁቱን ነበረና ልብሱን ታጥቆ ወደ ባሕር ራሱን ጣለ።

፳፯ ሌሎቹ ደቀ መዛሙርት ግን ከምድር ሁለት መቶ ክንድ ያህል እንጂ እጅግ አልራቁም ነበርና ዓሣ የሞላውን መረብ እየሳቡ በጀልባ መጡ።

፳፰ ወደ ምድርም በወጡ ጊዜ ፍምና ዓሣ በላዩ

ተቀምጦ እንጀራም አዩ። ፲ ኢየሱስም። እሁን ካጠመዳችሁት ዓሣ አምጡ አላችው። ፲፩ ሰምዖን ጴጥሮስም ወደ ጀልባይቱ ገብቶ መቶ አምሳ ሦስት ታላላቅ ዓሣች ሞልቶ የነበረውን መረብ ወደ ምድር ጌተተ፤ ይህንም ያህል ብዙ ሲሆን መረቡ አልተቀደደም። ፲፪ ኢየሱስም። ኑ። ሞሳ ብሉ አላችው። ከደቀ መዛሙርቱ አንድ ሰንኳ። አንተ ማን ነህ? ብሎ ሊመረምረው የደፈረ አልነበረም፤ ጌታ መሆኑን አውቀው ነበርና። ፲፫ ኢየሱስም መጣና እንጀራ አንሥቶ ሰጣቸው። እንዲሁም ዓሣውን። ፲፬ ኢየሱስ ከሙታን ከተነሣ በኋላ ለደቀ መዛሙርቱ ሲገለጥላቸው ይህ ሦስተኛው ጊዜ ነበረ። ፲፭ ሞሳ ከበሉ በኋላም ኢየሱስ ሰምዖን ጴጥሮስን። የዮና ልጅ ሰምዖን ሆይ። ከእነዚህ ይልቅ ትወደኛለህን? አለው። አዎን ጌታ ሆይ። እንድወድህ አንተ ታውቃለህ አለው። ግልገሎቼን አስማራ አለው። ፲፮ ደግሞ ሁለተኛ። የዮና ልጅ ሰምዖን ሆይ። ትወደኛለህን? አለው። አዎን ጌታ ሆይ። እንድወድህ አንተ ታውቃለህ አለው። ፲፯ ጠቦቶቼን ጠብቅ አለው። ሦስተኛ ጊዜ። የዮና ልጅ ሰምዖን ሆይ። ትወደኛለህን? አለው። ሦስተኛ። ትወደኛለህን? ስላለው ጴጥሮስ አዘነና። ጌታ ሆይ። አንተ ሁሉን ታውቃለህ፤ እንድወድህ አንተ ታውቃለህ አለው። ኢየሱስም። በጎቼን አስማራ። ፲፰ እውነት እውነት እልሃለሁ። አንተ ጌልማሳ ሳለህ ወገብህን በገዛ ራስህ ታጥቀህ ወደምትወደው ትሄድ ነበር፤ ነገር ግን በሽመገልህ ጊዜ እጆችህን ትዘረጋለህ። ሌላውም ያስታጥቅሃል ወደማትወደውም ይወስድሃል አለው። ፲፱ በምን ዓይነት ሞት እግዚአብሔርን ያከብር ዘንድ እንዳለው ሲያመለክት ይህን አለ። ይህንም ብሎ። ተከተለኝ አለው። ፳ ጴጥሮስም ዘወር ብሎ ኢየሱስ ይወደው የነበረውን ደቀ መዝሙር ሲከተለው እየ፤ እርሱም ደግሞ በእራት ጊዜ በደረቱ ተጠግቶ። ጌታ ሆይ። አሳልፎ የሚሰጥህ ማን ነው? ያለው ነበረ። ፳፩ ጴጥሮስም ይህን አይቶ ኢየሱስን። ጌታ ሆይ። ይህ ስንዴት ይሆናል? አለው። ፳፪ ኢየሱስም። እስክመጣ ድረስ ይኖር ዘንድ ብወድስ። ምን አግዶህ? አንተ ተከተለኝ አለው። ፳፫ ስለዚህ። ያ ደቀ መዝሙር አይሞትም የሚለው ይህ ነገር ወደ ወንድሞች ወጣ፤ ነገር ግን ኢየሱስ። እስክመጣ ድረስ ይኖር ዘንድ ብወድስ ምን አግዶህ? አለው እንጂ አይሞትም አላለውም። ፳፬ ስለ እነዚህም የመስከረ ይህንንም ጽፎ ያለ ይህ ደቀ መዝሙር ነው። ምስክሩም እውነት እንደ ሆነ እናውቃለን። ፳፭ ኢየሱስም ያደረገው ብዙ ሌላ ነገር

ደግሞ አለ፤ ሁሉ በእያንዳንዱ ቢጻፍ ለተጻፉት መጻሕፍት ዓለም ራሱ ባልበቃቸውም ይመስለኛል።

መጽሐፍ ቅዱስ
The New Testament in the Amharic language of Ethiopia

copyright © 1962, 2003 United Bible Societies

Language: አማርኛ (Amharic)

Amharic NT

Revised Amharic Bible in XML (2003).

Printed version by United Bible Societies (C)1962.

E-Text in transliterated ASCII format by Lapsley/Brooks Foundation 1994.

Unicode UTF-8 transformation and XML-tagging by Dirk Röckmann 2003 (www.nt-text.net).

With kind permission of the Bible Society of Ethiopia.

Every non-commercial work using this data in any form must fully include this copyright statement!

Every commercial use of parts or the complete data in any form needs written permission of the Bible Society of Ethiopia!

2014-09-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

2432e07d-4260-5d76-afcb-ce35bd1c48b7